
„Obsahová analýza pokrytí předvolební kampaně
v USA 2020 ve zpravodajských a publicistických relacích
ČT (Události, Události komentáře, Volební noc) a
komparace hlavních zpravodajských relací ČT, TV Nova
a TV Prima“

Doc. PhDr. Přemysl Rosůlek, Ph.D.

PhDr. Pavel Hlaváček, Ph.D.

Katedra politologie a mezinárodních vztahů FF ZČU v Plzni

OBJR-22002832, Česká televize, Praha.

Doc. PhDr. Přemysl Rosůlek, Ph.D., politolog, *Katedra politologie a mezinárodních vztahů Fakulty filozofické Západočeské univerzity v Plzni*

PhDr. Pavel Hlaváček, Ph.D., politolog a amerikanista, *Katedra politologie a mezinárodních vztahů Fakulty filozofické Západočeské univerzity v Plzni a Metropolitní univerzita v Praze*

Anotace:

Cílem textu je analýza předvolební kampaně v USA v České televizi (ČT), konkrétně pak v pořadech *Události* a *Události komentáře* a v pořadu *Americká volební noc*. Dále pak komparace pokrytí předvolební kampaně v USA v *Událostech* ČT v komparaci s hlavními zpravodajskými pořady TV Nova (*Televizní noviny*) a TV Prima (*Hlavní zprávy*).

Klíčová slova: *analýza; obsahová analýza; Česká televize (ČT); Události; Události, komentáře; Americká volební noc; TV Nova; Televizní noviny; TV Prima, Hlavní zprávy.*

Resume:

Aim of this text is analysis of election campaign in the United States presented in the Czech Television Channel, specifically in the main TV News, such as “Události” (Events of the Day) and “Události a komentáře” (Events of the Day and Commentaries) and also “Americká volební noc” (American Election Day). Our aim was also comparison of events covered in the program *Události* and other major Czech news channels, that is TV Nova (and its Evening News) and TV Prima (and its TV News).

Key words: *analysis, content analysis, Czech Television Channel, Události (Events of the Day), Události a komentáře (Events of the Day and Commentaries), Americká volební noc (American Election Day); TV Nova-Evening News, TV Prima-News; News of the Day.*

V Plzni 20. 11. 2020

Úvod

Ve své analýze vycházíme z rozšířené koncepce zprávy jako “zprávy o nedávných událostech”¹ či jako “informaci, která je zveřejněná v novinách a vysílá se v rozhlase a televizi.”² BBC definuje zprávy jako “žurnalistiku založenou na faktech, buď pozorovaných a přímo ověřených samotným reportérem, anebo oznámenou a ověřenou z důvěryhodných zdrojů.”³ Kvalitní žurnalistika je podle BBC založena na zprávách, které jsou nestranné, přesné, nezávislé a férové.⁴ Zprávu chápeme dále jako sociální konstrukt,⁵ tedy nevyhnutelně formovanou „nevědomými strukturami“ v dobovém kontextu. Vycházíme z toho, že neexistuje neideologický a zcela nestranný systém výběru zpráv a zpravodajství. Nicméně předpokládáme, že usilovat o opak stranění, předpojatého a neobjektivního zpravodajství má smysl v teoretické i praktické rovině. K dalším faktorům přispívajícím ke zkreslení zpráv, které ale můžeme snadněji odhalit, je způsob výběru jazyka, dikce a také například volba formování titulků.

Publicistika (z latiny *publicus*) má přímý vztah k pojmům „veřejný“ či „obecný“ a pojmáme ji jako žurnalistickou činnost určenou veřejnosti a k publikování. Na rozdíl od zpravodajství obsahuje publicistika racionální i emotivní prvky a může zahrnovat také subjektivní názor i hodnocení. Publicistou pak nazýváme člověka, který se v médiích aktivně vyjadřuje k aktuálním tématům v oblastech politiky, ekonomiky, kultury atp.⁶

Soudobé pojetí zpráv (a publicistiky) je podle našeho názoru ovlivněno celou řadou aktuálních fenoménů, z nichž vyjmenujeme alespoň několik základních:

Paralelně s rozvojem veřejnoprávního televizního vysílání se v posledních desetiletích 20. století také v západní Evropě etablovaly komerční televizní stanice. I když nevycházíme nutně z předpokladu, že mezi zpravodajstvím veřejnoprávních a komerčních médií je vždy nutně vést ostrou štěpící linii, předpokládáme, že logika veřejnoprávních médií vychází z étosu naplňování kvality a veřejné služby, tedy hodnot, které jsou od tohoto typu médií očekávány ze strany expertů, legislativců i příjemců mediálních obsahů. Na druhé straně je s rozvojem masové společnosti a komercializace nutné počítat s fenoménem *infotainmentu* (informacemi podávanými formou zábavy) a v některých případech dokonce s bulvarizací či trivializací jako s realitou. Dalším typickým rysem současnosti je nastolování témat (*agenda-*

¹ Merriam Webster. Dostupné online: <https://www.merriam-webster.com/>

² Collins Dictionary. Dostupné online: <https://www.collinsdictionary.com/>

³ BBC. Dostupné online: <https://www.bbc.co.uk/>

⁴ BBC. Dostupné online: <https://www.bbc.co.uk/>

⁵ Edson C. Tandoc. – Jr., Zheng Wei Lim –Richard Ling (2017): Defining “Fake News” A typology of scholarly definitions. *Digital Journalism*, p. 4.

⁶ Srov. Barbora Osvaldová – Jan Halada (1999): *Encyklopedie praktické žurnalistiky*. Praha: Libri, 1999.

setting), vypíchnutí (*priming*), rám(c)ování (*framing*) a také *breaking news*, tedy úsilí médií být vždy všude a co nejrychleji, určitě pak rychleji než ostatní, konkurenční, média.

* * *

Existuje množství odborných definic vyváženosti (zpravodajství a publicistiky) médií, nicméně jednoznačné určení pro její aplikovatelnost do praxe chybí. V členských zemích Evropské rady neexistují sjednocená pravidla k vysílacímu času (*airtime*) pro politické strany, hnutí, koalice a kandidáty s cílem spravedlivé distribuce času mezi politické strany a hnutí v médiích (*airfairness*).⁷ Pokud hledáme odpověď na otázku, zda zkoumaní aktéři měli rovný přístup a srovnatelný rozsah a prostor,⁸ tak je nutné, abychom toto nezaměňovali s rovným časovým prostorem aktérů k vyjádření.

Protipólem objektivit je stranění a předpojatost. Stranění není nic jiného než privilegování konkrétních osob, skupin či stran nad jinými a předpojatost, ať už vědomá či nevědomá, otevřená či skrytá, znamená úmyslné či neúmyslné zkreslování reality nebo i privilegování konkrétních výkladů nad jinými. Při hodnocení kvality je nutné sledovat pravdivost, přesnost, úplnost a relevanci, tedy zda zpráva obsahuje všechny relevantní aktéry a informace.

Základní kritéria dobré zprávy a kvalitní publicistiky jsou v audiovizuálních médiích České republiky (dále jen ČR) definovány legislativou, z níž při našem posuzování zkoumaného tématu včetně mediálních obsahů vycházíme primárně. Na mysli máme zejména *Zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů* (č. 231/2001), *Zákon o České televizi* (č. 483/1991), *Kodex ČT* z roku 2003.⁹

Na rozdíl od veřejnoprávních médií včetně České televize (dále jen ČT) není nikde volně pro odbornou ani laickou veřejnost dostupný etický kodex, podle kterého by bylo možné posuzovat činnost redakce zpravodajství a redaktorů TV Nova a TV Prima. Nicméně, skupina TV Nova a TV Prima jsou (stejně jako ČT) členy Asociace televizních organizací (ATO), která zveřejnila vlastní etický kodex v roce 2009.¹⁰ Vycházíme tedy z toho, že by se tímto kodexem příslušní pracovníci měli řídit.

⁷ Media coverage of elections: the legal Framework in Europe. IRIS Special 2017-1. CoE, Strasbourg, 2017, p. 4. Dostupné online: <https://www.obs.coe.int/en/web/observatoire/-/media-coverage-of-elections-the-legal-framework-in-europe>

⁸ Barbora Osvaldová a kol. (2013): *Zpravodajství v médiích*. Praha: Karolinum, s. 9-14

⁹ Všechny výše uvedené zákony dostupné online zde: <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/zakony/>

¹⁰ ATO (Asociace televizních organizací) (2009): *Etický kodex redaktorů zpravodajských, politicko-publicistických a ostatních publicistických pořadů*. Dostupné online: <http://www.ato.cz/pravni-agenda/samoregulace/eticky-kodex-zpravodajstvi-a-publicistiky>

Jaké pořady budeme konkrétně zkoumat?

Ve své analýze předvolebního zpravodajství v ČT se východiskem pro náš výzkum staly pořady hlavní zpravodajské relace ČT *Události*, které budeme srovnávat s výstupy hlavních zpravodajských pořadů stanic TV Nova *Televizní noviny* a TV Prima *Hlavní zprávy*. Dále budeme analyzovat pořad ČT *Události, komentáře* a *Americkou volební noc*. Hodnocení výše uvedených pořadů realizujeme v období od 15.10. do 3.11.2020, tedy do dne voleb v USA. Pořad *Americká volební noc* odvysílala ČT v době voleb a krátce po volbách v USA, tedy od 23:00 hod. dne 3.11. do 12:00 hod. dne 4.11.

Jak budeme metodologicky postupovat?

Srovnávání hlavních zpravodajských relací ČT (*Události*) s TV Nova (*Televizní noviny*) a TV Prima (*Hlavní zprávy*) uskutečníme pomocí obsahové analýzy a zaměříme se přitom na kvantitativní ukazatele a zejména na kvalitativní data:

V případě komparace kvantitativních indikátorů zaznamenáme, vyhodnotíme, interpretujeme a provedeme komparaci předvolebního či volebního dění v USA v reflexi *Událostí* ČT a ve srovnání s tím, jak o tom referovaly *Televizní noviny* TV Nova a *Hlavní zprávy* TV Prima v konkrétním dni. Dále se zaměříme na průměrný čas za celou sledovanou dobu a u vybraných indikátorů představíme a též interpretujeme úsek za období v říjnu (15.10.–31.10.) separátně od období za první listopadové dny (1.11.–3.11.). V souvislosti s touto částí, kdy budeme zkoumat kvantitativní údaje ve vzájemné komparaci, se konkrétně zaměříme na následující údaje: (1.) délku hlavního zpravodajského pořadu (MM:SS); (2.) začátek času, od kdy se vysílaly příslušné reportáže (MM:SS); (3.) celkovou délku reportáže či reportáží odvysílaných v daný den; (4.) celkový počet reportáží odvysílaných daný den v hlavní zpravodajské relaci¹¹; (5.) údaje o tom, kolikrát v pořadí byla v pořadu odvysílaná první reportáž k USA v poměru ke (6.) všem reportážím a v poměru ke (7.) všem zahraničním reportážím. Souhrnné kvantitativní údaje budou k dispozici v tabulkách v příloze.

V případě interpretace a následné komparace kvalitativních fenoménů se zaměříme na celou řadu relevantních kategorií. Jmenujme na tomto místě alespoň ty nejdůležitější: nestrannost, vyváženost, objektivita, úplnost a přesnost, dále výběr vhodných témat k americkým volbám, vysvětlování hlavních pojmů, s nimiž se v reportáži pracuje (např. předčasné a korespondenční hlasování, význam a rozdílnost celostátních průzkumů a

¹¹ S využitím ANOPRESS a IT Newton.

průzkumů v jednotlivých státech, volební systém v USA atp.), negativní informace o protikandidátovi, originalita a vhodnost zvolených témat či jejich interpretace, *infotainment*, vhodnost volby a způsobu jazyka, užívání a citování zdrojů atp.

V případě pořadu *Události, komentáře* nejdříve zjistíme základní kvantitativní kategorie: počet reportáží od 15.10. do 3.11.2020; názvy všech reportáží, úvodní *headliny* pořadu, začátek pořadu, délka reportáže a procentuální podíl délky reportáže k délce celého pořadu, o jakou reportáž v pořadí se jednalo celkově a o jakou ve srovnání se všemi zahraničními. Zejména se však zaměříme na interpretaci kvalitativních dat. Soustředíme se na kritickou interpretaci kvality reportáží včetně vhodnosti interpretace údajů moderátory a redaktory, zaměříme se na otázky kladené moderátorem, stopáže, kdy vystupovali DT a JB atp.

V případě pořadu *Americká volební noc* se zaměříme na zhodnocení vhodnosti dramaturgie celého pořadu, dále na hodnocení moderátorů, redaktorů, redaktorů sociálních sítí a simultánního překladatele ve studiu ČT, dále na hodnocení redaktorů ČT t.č. v USA a jinde v zahraničí, pokud v pořadu vystoupili. Dále zhodnotíme výběr diskutujících odborníků ve studiu ČT a hostů mimo studio, s nimiž byly uskutečňovány rozhovory po celou dobu vysílání pořadu aj.

Ve všech výše uvedených případech se zaměříme na zdůrazňování pozitivních stránek, zmíníme také negativní záležitosti a následně budeme formulovat doporučení pro ČT. Toto formulujeme vždy za příslušným oddílem v podkapitole Shrnutí – Management Summary a pak v boxech přímo za textem, kde vyjmenujeme klady (+), zápory (-) a následně formulujeme doporučení pro ČT. V případě vzájemné komparace uvádíme totéž u poznatků zjištěných při sledování TV Nova a TV Prima. Zde bez doporučení, ale uváděné klady (+) pojmáme jako případnou inspiraci pro ČT, zatímco v uvedení záporů (-) tím upozorňujeme také na to, v čem byla ČT lepší.

V případě Donalda Trumpa budeme v textu používat jen zkratku „DT“ a v případě Joea Bidena pouze „JB“. O České televizi budeme referovat zkratkou ČT. Názvy zkoumaných pořadů, tedy *Události, Události, komentáře, Americká volební noc, Televizní noviny* a *Hlavní zprávy* uvádíme v textu kurzívou. Děkujeme Filozofické a právnické knihovně Západočeské univerzitě v Plzni za poskytnutí textů (přepisů pořadů) z databází e-mailovou formou navzdory tomu, že knihovna je v době nouzového stavu pro studenty i akademické pracovníky zcela uzavřena.

1. Hlavní témata předvolební kampaně v USA

Ve Spojených státech amerických působí přibližně 1700 komerčních televizních stanic, které nabízejí široké spektrum programů.¹² Pokud tento výběr omezíme pouze na kanály, které se věnují primárně zpravodajství, jsou ve Spojených státech považovány za nejvlivnější stanice Fox News Channel, CNN News, CBS News, CNBC, NBC News, ABC News a MSNBC. Mezi média s největší důvěrou američtí občané řadí také rozhlasovou stanici NPR, která jako jediná z výše uvedených stanic není komerčním médiem. Všechna tato média poskytují svým divákům a posluchačům nepřetržité vysílání „24/7“ pokrývající společenské dění v USA i ve světě.

V USA existuje řada studií zaměřujících se na nejvýznamnější předvolební témata. Například výzkum společnosti Pew Research Center z konce srpna 2020 řadí mezi šest nejdůležitějších témat prezidentských voleb ekonomiku (79 %), zdravotnictví (68 %), jmenování ústavních soudců (64 %), vypuknutí koronavirové krize (62 %), násilné zločiny (59 %) a zahraniční politiku (57 %).¹³ Tyto závěry v zásadě potvrzovaly i průzkumy Gallupova ústavu¹⁴ nebo stanice CNN.¹⁵ Podle tzv. „exit polls“, které zveřejnila stanice CNBC byla nejdůležitějším předvolebním tématem ekonomika, pandemie koronaviru a rasová nespravedlnost.¹⁶ Voliče prezidenta DT zajímala problematika ekonomiky, zločinnosti a zdraví, zatímco voliči bývalého viceprezidenta JB preferovali řešení pandemie koronaviru a rasových nepokojů.¹⁷ Stav ekonomiky patří mezi nejdůležitější téma všech voleb a s jistou mírou nadsázky lze říci, že prezidentské volby bývají referendem občanů o ekonomice. Když se daří zvyšovat životní úroveň, úřadující prezident má vysokou šanci na znovuzvolení. A platí také opak: všichni úřadující prezidenti od konce první světové války, kteří nebyli znovuzvoleni do svého druhého volebního období (H. Hoover, J. Carter, G. H. W. Bush), čelili během svého volebního období hospodářskému poklesu nebo přímo krizi.

¹² Alltopeverything (2020): Top 10 Most Watched TV Networks in the USA. Dostupné online <https://www.alltopeverything.com/top-10-most-watched-tv-networks-in-the-usa/>

¹³ Pew Research Center (2020): 4. Important issues in the 2020 election, 13.8.2020. Dostupné online: <https://www.pewresearch.org/politics/2020/08/13/important-issues-in-the-2020-election/>

¹⁴ Gallup (2020): Economy Tops Voters' List of Key Election Issues, 5.10.2020. Dostupné online: <https://news.gallup.com/poll/321617/economy-tops-voters-list-key-election-issues.aspx>

¹⁵ CNN (2020): Economy most important issue to voters, early exit polls show, 3.11.2020. Dostupné online: https://edition.cnn.com/politics/live-news/election-results-and-news-11-03-20/h_153aeddae9352f9888184189915cc4f4

¹⁶ CNBC (2020): Here's what mattered most to voters in the 2020 election, according to exit polls, 3.11.2020. Dostupné online: <https://www.cnbc.com/2020/11/03/exit-polls-heres-what-mattered-most-to-voters-in-the-2020-election.html>

¹⁷ CNBC, Tamtéž

Na základě podrobného zkoumání hlavních témat v médiích jsme dospěli k (nikoliv vyčerpávajícímu) závěru, že v době naší analýzy hlavních zpravodajských pořadů ČT, TV Nova a TV Prima patřila k hlavním tématům denního zpravodajství v USA témata uvedená v tabulce č. 1 v příloze.

2. Reflexe volební kampaně v USA: *Události ČT, Televizní noviny TV Nova a Hlavní zprávy TV PRIMA*

Pořad ČT *Události* jsou její hlavní zpravodajskou relací, pořad *Televizní noviny* hlavním zpravodajským pořadem TV Nova a *Hlavní zprávy* hlavním zpravodajským pořadem TV Prima.

2.1. Kvantitativní srovnání hlavních zpravodajských pořadů¹⁸

Pořad *Události ČT* byl ve sledovaném období (15.10.–3.11.2020) v průměru cca 50 minut dlouhý (průměry jsou ve všech případech vypočteny pouze ze dní, kdy se vysílala reportáž o volbách v USA). Nejdelší stopáž měl celý pořad dne 19.10. (55:53 min.) a nejkratší dne 1.11.2020 (48:36 min.). Pořad TV Nova *Televizní noviny* měl ve sledovaném období průměrnou stopáž 40:56 min., přičemž nejkratší byl 25.10. (36:04 min.) a naopak nejdelší 16.10. (49:59 min.). V případě *Hlavní zprávy TV Prima* byla průměrná stopáž pořadu ve sledovaném období 41:15 min., přičemž tento pořad časově podobně dlouhý jako je hlavní zpravodajská relace TV Nova a vykazuje nejmenší výkyvy oběma směry od zmíněného průměru: nejdelším byl 19.10. (42:23 min.) a nejkratším 28.10. (39:18 min.). Z výše uvedeného vyplývá, že ČT poskytuje přibližně o 10 minut více prostoru pro vysílání zpráv než obě komerční stanice (srov. tabulky v příloze č. 2, 3, 4, vždy 2. sloupec).

Ve sledovaných 20 dnech *Události ČT* neodvysílaly žádný příspěvek tematicky se vztahující k volbám v USA celkem třikrát (18.10., 26.10. a 28.10.). V případě pořadu *Televizní noviny TV Nova* to bylo celkem dvakrát, kdy stanice neodvysílala žádný příspěvek k volbám v USA (20.10. a 24.10.). *Hlavní zprávy TV Prima* neodvysílaly žádný příspěvek k volbám v USA celkem čtyřikrát (17.10., 21.10., 27.10. a 29.10.). Jinými slovy, *Události ČT* odvysílaly v analyzovaném období v 17 dnech z 20 reportáž z voleb v USA s celkovou zjištěnou stopáží 1:01:38 hod., *Televizní noviny TV Nova* také v 18 dnech z 20 se stopáží 1:16:27 hod. a pořad *Hlavní zprávy TV Prima* v 16 dnech z 20 s celkovým časem 1:00:57 hod (srov. tabulky č. 2, 3, 4 v příloze; sloupec č. 4).

Jedna reportáž pořadu *Události ČT* činila v průměru 3:38 min., i když ČT zpravidla vysílala o předvolebním USA kratší reportáže (od 15.10. do 31.10. reportáž činila v průměru 2:06 min.).

¹⁸ Viz poznámka výše – tabulky č. 2, 3 a 4.

Pro srovnání ve stejném období činil průměr jedné reportáže v *Televizních novinách* 4:15 min a v *Hlavních zprávách* 3:49 min.. Celkové zkrácení v pořadu *Události* ČT je dáno skutečností, že v listopadových dnech výrazně stoupl v tomto pořadu čas věnovaný předvolebnímu dění v USA: dne 1.11. to bylo 5:01 min., 2.11. pak 4:30 min. a 3.11. rekordních 22:46 min (srov. tabulka č. 2 v příloze, sloupec č. 4).

Pro srovnání: TV Nova odvysílala v pořadu *Televizní noviny* nejdelší reportáž k předvolebnímu dění v USA také v den voleb dne 3.11. (15:25 min.), což platí také o TV Prima v pořadu *Hlavní zprávy* dne 3.11. (10:45 min.) (srov. tabulky v příloze č. 3 a 4, sloupec č. 4).

Pro další srovnání: v období od 1.11. do 3.11. činila průměrná délka reportáže v *Událostech* 10:46 min., v *Televizních novinách* 10:25 min. a v *Hlavních zprávách* 7:35 min.¹⁹

Ve sledovaném období odvysílaly *Události* na ČT průměrně 30 reportáží denně a z toho bylo průměrně 7 zahraničních, *Televizní noviny* TV Nova odvysílaly průměrně 17 reportáží denně, z čehož bylo v průměru 5 denně zahraničních. *Hlavní zprávy* TV Prima odvysílaly denně průměrně 20 reportáží a z toho bylo 5 zahraničních. Z výše uvedeného vyplývá, že zatímco ČT a TV Prima měly poměr domácích reportáží k zahraničním zhruba v poměru 4:1, tak u TV Nova se tento poměr blíží spíše k poměru 3:1. V souvislosti s prioritizací témat v hlavních zpravodajských relacích byly – až na výjimky typu teroristického útoku ve Vídni – odvysílány nejdříve domácí zprávy a až posléze se dostalo na zprávy zahraniční, kam patří také prezidentské volby v USA (srov. tabulky č. 2, 3, 4 v příloze, sloupce č. 5 a 7).

ČT se v pořadu *Události* k volbám v USA dostala v čase 26:07 (průměr za celé sledované období), přičemž v prvních třech listopadových dnech a s blížícím se dnem voleb začala být reportáž o USA v pořadu *Události* vysílána vždy před 17 minutou (1.11. od 12:18 min., 2.11. od 16:20 min. a 3.11. od 14:49 min.), což se nikdy předtím nestalo (v období od 15.10. do 31.10 začínala reportáž o volbách v USA v pořadu *Události* průměrně v čase 28:36 min.) (srov. tabulka č. 2 v příloze, sloupec č. 3).

¹⁹ Do zjištěných časů se nezapočítávaly odvysílané pozvánky na pořady typu *Americká volební noc* (ČT), *Střepiny* (TV Nova), *Superdebata* (TV Prima) ani reportáže o USA, které se k volbám nevztahovaly vůbec (pandemie v USA), případně nepřímo (nepokoje ve Filadelfii) či jen velmi volně (Arnold Schwarzenegger a jeho pozdrav Donaldu Trumpovi). Jinými slovy, započítávány byly jen reportáže (a proslovy moderátorů) konkrétně zaměřené na volby v USA včetně speciální znělky k volbám v USA, která tvořila vstupní bránu k reportážím o USA v *Televizních novinách* TV Nova.

Pro srovnání: volby v USA začínaly v pořadu *Televizní noviny* v čase 25:40 min. v průměru za celé sledované období od 15.10., aby se v prvních třech listopadových dnech čas zahájení reportáží také (i když ne tak zásadně jako na ČT) posunul směrem k začátku pořadu (od 1. do 3.11. začínají reportáže k volbám v USA průměrně v čase 18:50 min.). V relaci *Hlavní zprávy* TV Prima začínala reportáž v čase 23:49 (průměr od 15.10. do 3.11.) a v prvních třech listopadových dnech se taktéž posunula do prioritního času (20:03 min.), i když ne tak výrazně jako tomu učinila TV Nova či dokonce ČT. Není bez zajímavosti, že zatímco *Televizní noviny* TV Nova nikdy nezahájily reportáž o volbách v USA v prvních patnácti minutách pořadu (2.11. začínaly v čase 15:38 min., jinak vždy po 20. minutě od začátku pořadu), v *Hlavní zprávy* TV Prima začaly reportáže o USA celkem pětkrát mezi 15 a 20 min. od začátku pořadu a z toho jednou dokonce v čase 6:14 min. (31.10.), což je absolutní primát ve sledovaném období. V pořadu *Události* začínaly reportáže o volbách v USA dvakrát před 15 min. od začátku pořadu (1.11. v čase 12:18 min. a 3.11. v čase 14:49 min.) a šestkrát mezi 15 a 20 minutou (srov. tabulka č. 2, 3, 4 v příloze, vždy sloupec č. 3).

Konkrétně se pak k volbám v USA ČT v pořadu *Události* dostala průměrně v reportáži č. 15 (z 30 průměrně odvysílaných), i když číselný údaj značně kolísá od nejzazší odvysílané reportáží k volbám v USA č. 24 (ve dnech 29. a 30.11.) a naopak k nejdříve odvysílaným reportážím č. 8 (3.11.) a č. 9 (17., 19. a 22.10.). V případě pořadu *Televizní noviny* TV Nova se jednalo průměrně o reportáž č. 9 ze 17 odvysílaných během pořadu. Jako nejbližší k začátku vysílání byla reportáž č. 4 v pořadí odvysílána dne 23.10. následována reportážemi č. 6 v pořadí (17.10, 21.10. a 2.11.). *Hlavní zprávy* TV Prima se jako u jediné sledované stanice – měřeno počtem reportáží – dostávají průměrně do druhé poloviny pořadu: dějství z předvolební USA bylo odvysíláno v průměru až jako reportáž č. 12 (z 20). Nejbliže k začátku vysílání pořadu byla reportáž o volbách v USA č. 4 odvysílaná dne 31.10. a poté č. 8 ze dne 25.10. Všechny ostatní se pohybují mezi č. 10 až č. 15 (srov. tabulka č. 2, 3, 4 v příloze, vždy sloupce č. 5 a 6).

V rámci zahraničních reportáží odvysílaných v pořadu *Události* na ČT (průměrně 7 denně) bylo předvolební dění v USA řazeno průměrně na 4. místo v pořadí. Jen dvakrát bylo předvolební dění v USA vysíláno jako první v pořadí ze zahraničních reportáží (23.10. a 27.10.). V případě pořadu *Televizní noviny* TV Nova (průměrně 5 zahraničních reportáží denně) se předvolební dění v USA dostalo průměrně na 2. místo a první zahraniční reportáží v pořadí bylo hned pětkrát (18.10., 19.10., 21.10., 23.10. a 27.10.). V případě *Hlavní zprávy* TV Prima (průměrně 5 zahraničních reportáží denně) docházelo v průměru k řazení reportáží o volbách v USA doprostřed zahraničních reportáží (průměrně 3. v pořadí). Celkem čtyřikrát

byla reportáž tohoto typu odvysílána jako první ve srovnání s ostatními zahraničními reportážemi (16.10., 22.10., 25.10., 31.10.)²⁰ (srov. tabulka č. 2, 3, 4 v příloze, vždy sloupce č. 7 a 8).

SHRNUTÍ - kvantitativní údaje: Reportáže o předvolební USA – Události, Televizní noviny, Hlavní zprávy (15.10.–3.11.2020)

<ul style="list-style-type: none"> • ČT poskytuje přibližně o 10 min. více prostoru než hlavní zpravodajství TV Nova a TV Prima; • ČT odvysílala před volbami odvysílala reportáže o volbách v USA v 17 dnech z 20; • ČT v odvysílala celkově 1:01:38 min. reportáží o volbách v USA (TV Nova = 1:16:27; TV Prima = 1:00:57); • jedna reportáž ČT v měla v průměru 3:38 min. (TV Nova = 4:15; TV Prima = 3:49); • poměr tuzemských reportáží k zahraničním je u ČT cca 4:1 (TV Prima též 4:1, TV Nova spíše 3:1); • ČT se k tématu průměrně dostala v čase 26:07 min. (TV Nova = 25:40 min., TV Prima = 23:49); • ČT se k tématu dostala jen 2x před 15 min. (TV Nova vždy po 15. min; TV Prima 1x v 6:14 min.); • ČT se k tématu dostala průměrně v reportáži č. 15 ze 30 (TV Nova 9/17; TV Prima 12/20); • ČT se k tématu dostala průměrně v reportáži č. 4 ze 7 zahraničních (TV Nova 2/5; TV Prima 3/5); 	
<p style="text-align: center;">Silné stránky ČT:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obecně větší prostor zpravodajství; 	<p style="text-align: center;">K posouzení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČT se dle sledovaných kvantitativních údajů zásadně neliší od komerčních stanic;
<p>Doporučení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvážit alespoň někdy vysílání tématu dříve než v polovině pořadu a dříve než v polovině zahraničních reportáží 	

Shrnutí též v příloze - tabulka č. 2, 3, 4.

2.2. Kvalitativní srovnání hlavních zpravodajských pořadů

*Události (ČT)*²¹

ČT nasadila na problematiku předvolebního období v USA a voleb v USA velmi erudovaný a zkušený tým redaktorů – Davida Miřejovského v USA, kterého v klíčových dnech kolem voleb vhodně doplnil Martin Řezníček. A tyto zpravodajské osobnosti se mohli spoléhat na velmi fundovanou asistenci ze studia ČT v Praze: zkušeného Michala Kubala, který v USA jako redaktor ČT dříve také působil. V této souvislosti nelze ale opomenout

²⁰ Poznámky: 1) Do souhrnných průměrů nebyly započítávány dny, ve kterých nebyla vysílána danou stanicí ve sledovaném pořadu žádná reportáž. 2) Všechny sledované pořady v některých dnech odvysílaly více reportáží k analyzovanému tématu. V takovém případě jsou počítány reportáže odvysílané jako první. 3) Za zahraniční reportáže nebyly považovány ty, které svým kontextem měly jednoznačnou vazbu na ČR. Naopak reportáže typu "Maradona slaví šedesátiny" započítávány byly. 4) Pořadí všech reportáží s využitím číslování od IT NEWTON a ANOPRESS.

²¹ Pořad *Události* je dostupný online na <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/>

profesionální práci dalších moderátorů ze studia: Jakuba Železného a Daniely Písařovicové; dále se na pokrytí námi sledovaného období krátce podíleli Marcela Augustová a Jan Šilhan. Tento faktor byl velmi důležitý ba klíčový pro konstatování, že volby v USA byly prezentované s citem pro všechno podstatné a zároveň pro detail, velmi informativně a přitom edukativně a hlavně s viditelným nadhledem a bez nervozity a zásadních zádrhelů. Jako komentář, který je převážně pochvalný, připojíme dále jen několik sdělení k zamyšlení, které by dle našeho názoru mohlo vést k lepší kvalitě zpravodajství o předvolebním dění v USA.

Pořad *Události* ČT se ve sledovaném období (15.10.–3.11.2020) věnoval problematice voleb USA v předvolebním období velmi podrobně.

Jedním z hlavních témat, které se neslo většinou sledovaných dnů, byly reportáže věnované problematice tzv. „*swing states*“, doslova „*kolísavých států*“ či volně přeloženo „*nerozhodnutých států*“, konkrétně pak států, kde většina voličů není rozhodnuta na stranu demokratického nebo republikánského kandidáta. Moderátoři a redaktoři neúnavně a velmi často vysvětlovali význam klíčových států v pásu kolem velkých jezer: Wisconsinu, Michiganu, Pensylvánii i Minnesotě (např. dne 15.10., 22.10., 27.10., 31.10. a 1.3., 2.3. a 3.11.). Redaktoři se ve svých pořadech dále také zaměřovali na další státy, které mohou být klíčové – Floridu, Ohio atp.

Dlužno dodat, že výše uvedenou problematiku tzv. „*swing states*“ není možno pochopit bez porozumění poměrně složitého amerického volebního systému, A s tímto tématem se v redakci zpravodajství ČT zhostili se ctí i vůči průměrnému divákovi, a to zejména díky pořadům *Události* odvysílaných ve dnech 31.10. a 3.11.

V této souvislosti je žádoucí konstatovat, že dalším důležitým odvysílaným tématem *Událostí* ČT bylo předčasné a korespondenční hlasování (17.10., 24.10., 1.11., 2.11., 3.11.). Specifika spojená se způsobem hlasování v době koronavirové krize byla redaktory a moderátory opakovaně vysvětlována, což považujeme za velmi užitečné, neboť tento typ hlasování není v ČR jevem všeobecně známým a převládalo tudíž očekávání diváků, že ráno ve středu po prvním úterý v listopadu bude znám i vítěz amerických voleb. Ale tým ČT v *Událostech* diváky varoval (1.11.) před tím, že by výsledky měly být známy po superúterý hned ve středu ráno.

Dalším velkým tématem *Událostí* ČT ve sledovaném období byly televizní debaty (srov. 15.10., 16.10., 20.10., 22.10. a 23.10.). ČT o nich v pořadu *Události* referovala s předstihem (jaké jsou s tím spojeny problémy, jaká budou témata, jak se připravují oba kandidáti atp.) a velmi podrobně a přitom srozumitelně je interpretovala i po jejich skončení. Redakce dbala také velmi pečlivě na to, aby o těchto televizních debatách referovala

nestranně a vyváženě. Citace a audiovizuální pasáže s ilustračními záběry DT byly doprovázeny paritně a tedy v souladu s principem vyváženosti vstupy JB.

Moderátoři, redaktoři a reportáže v pořadu *Události* správně poukazovali na nebyvale vyostřenou kampaň a na její negativní aspekty v plném rozsahu. Redakce tak činila prostřednictvím ukázek videí z kampaně či televizního vystoupení DT či JB, případně podporovatelů DT či JB ze strany politických elit či na ulici, kde se před kameru často dostával “hlas lidu”, což přispívalo k dokreslení informačně bohatých reportáží. Ve sledovaném období zazněla celá škála výtek ze strany jednoho kandidáta (či jeho podporovatelů) vůči kandidátovi druhému a naopak. V míře zcela odpovídající byl tedy v pořadu *Události* zachycen negativní ráz celé kampaně. Tým redaktorů a moderátorů se v pořadu *Události* věnoval tomu, jak DT obvinil rodinu JB z korupce a nekalého obchodování v Číně a na Ukrajině (20.11., 23.11.), dále poukazoval na to, jak DT obviňuje JB, že zvýší daně a omezí právo držet zbraň (22.10.), že hrozí směřování Spojených států k socialismu a k venezuelskému scénáři (2.11.) atp. Stejně tak pořad *Události* ve svých reportážích či videích z prezidentských televizních debat reflektoval výpady JB vůči DT, např. že na rozdíl od DT dlouhodobě podává daňová přiznání (23.10.), že nenosí roušku anebo nezvládá covid-19 (16.10.).

Téma koronaviru patřilo k dalším z hlavních “průsečkových” témat reflektovaných v reportážích *Událostí* ČT (19.10., 20.10., 25.10., 1.11. a 3.11.). Toto téma se v reportážích promítalo do kampaně z mnoha úhlů pohledu – ekonomiky, přezírání ze strany DT, obhajoby roušek ze strany JB, nakažený DT a jeho okolí, vlivu na prezidentské televizní debaty i omezení mítinků před volbami.

Důležitým a častým tématem *Událostí* byla také ekonomika (15.10., 16.10., 23.10., 25.10., 29.10. a 3.11.). Lze jen kvitovat, že k tomuto tématu přistupovala ilustrativními ukázkami z „terénu“, když zavítala například do Pittsburghu, kde rodina Warholů provozovala sběrnou kovů (25.10.) a dále pak do oblasti pensylvánské oceli (3.11.).

ČT se ve své hlavní zpravodajské relaci *Události* ve sledovaném období jako jediná námi sledovaná stanice obšírně věnovala ve speciálních reportážích kampani viceprezidentských kandidátů (29.10.), fenoménu zdi na hranicích mezi USA a Mexikem (30.10.) a významu voleb do obou komor Kongresu, které probíhají souběžně s volbou prezidenta (3.11.). V reportáži (3.11.) navíc bylo téma obou komor velmi dobře vysvětleno.

V celé řadě reportáží pořadu *Události* moderátoři a redaktoři často také operovaly s průzkumy veřejného mínění (22.10., 27.10., 29.10., 31.10., 1.11., 2.11., 3.11.). A bylo velmi vhodné, že toto “průsečkové” téma ČT interpretovala v celkovém kontextu, tedy že JB vede,

ale jen těsně, je stahován DT a že jsou důležité průzkumy ve státech více než průzkumy celostátní. Vhodné bylo také utváření analogií na průzkumy před čtyřmi lety, podle nichž Hillary Clintonová vedla, ale nakonec volby prohrála. Zmínka o tom, že DT je považuje za zfalšované, pokud nejsou v jeho prospěch, nezazněla v hlavním zpravodajství jiné sledované stanice. A co je neméně důležité, redaktoři pořadu *Události* neopomenuli zdůraznit průzkum, který odhalil (a během sčítání hlasů se ukázal jako klíčový), že příznivci DT využívají korespondenční hlasování výrazně méně než voliči demokratů (1.11.).

Rozhodně je třeba vyzdvihnout řadu ilustrativních reportáží, např. ze 3.11., ve které byli velmi vhodným způsobem představeni oba kandidáti. Považujeme za velmi dobré, že ČT se v relaci *Události* věnovala problematice “zabedňování” výloh obchodů, bezpečnostním otázkám a potenciálnímu chaosu či očekávaných nepokojů v ulicích měst, které by mohly po volbách nastat, ale oproti hlavním zpravodajským relacím TV Nova a TV Prima tak ČT činila jen, pokud to bylo opravdu nezbytně nutné.

2.2.3. Shrnutí – *management summary*

Jak už bylo uvedeno výše, ČT v pořadu *Události* provedla diváka nejdůležitějšími tématy a událostmi předvolební kampaně v USA. Reportáže byly zpracované velmi dobře a to graficky, vizuálně i číselně, respektive statisticky. Při ověřování používaných informací a číselných údajů nebyl zjištěn téměř žádný rozpor, což ne vždy platí pro sledované zpravodajské pořady TV Prima a TV Nova. ČT také ve svých reportážích citovala ze vhodných zdrojů i je v dalších reportážích obměňovala (např. NYP, NYT, TV Fox).

Pouze v souvislosti s předvolebními průzkumy se domníváme, že by bylo vhodné uvádět zdroje vždy, neboť průzkumů je zveřejňována celá řada a ne pokaždé se relevantní průzkumy shodují a tak věty typu “*podle posledních průzkumů voličských preferencí*” (22.10.) mohou být příliš obecné. Zcela konkrétně: například prohlášení v jedné z reportáží o tom, že “*očekávaný poslední televizní střet amerických prezidentských kandidátů jednoznačného vítěze nepřinesl*” (23.10.), je nutné konfrontovat s realitou různých hodnocení této debaty v USA: Podle CNN diskuze dopadla 53 % pro JB, zatímco 39 % pro DT. Podle ABC News vyhrál DT (53 %) nad JB (47%).

Nutno ovšem zdůraznit, že zásadní připomínky k odvysílané sérii reportáží nejsou žádné. K dalším dílčím námětům k zamyšlení nicméně uvádíme toto:

- a) DT odvolil (24.10.), ale neobjevila se zpráva o tom, že by odvolil JB (toto mlčení se týkalo i sledovaných komerčních televizních stanic v ČR, které ve svých hlavních zpravodajských relacích taktéž referovaly jen o tom, že volil DT);
- b) k tvrzení “*nepochybně Trump musí zazářit v té dnešní debatě*” (22.10) je nutné uvést, že není přesné, neboť v minulosti dokázali vyhrávat volby i kandidáti, kteří prohráli všechny televizní debaty (např. G. Bush ml.);
- c) ke konstatování (22.10), že “*americký prezident Barack Obama...překročil jednu obrovskou hranici. On veřejně zkritizoval Donalda Trumpa. Bylo to vlastně vůbec poprvé...*” – nejedná se o pravdivé tvrzení, neboť Obama se negativně vyjadřoval o DT už v minulosti. Např. 7.9. v projevu na Univerzitě v Illinois kritizoval republikány a explicitně zmínil DT; v USA sice bývá zvykem, že bývalý prezident aktivně nevystupuje proti prezidentovi úřadujícímu, ale Obama tak činil opakovaně: poukázal například na tajný účet, který má DT v Číně s dodatkem, že kdyby on takový účet měl, tak by mu to neprošlo; případně kritizoval tweety DT a sdílení konspiračních teorií;
- d) je otázkou, zda bylo vhodné zařadit do vysílání dne 3.11. celou sérii jednotlivě sice velmi zajímavých, ale souhrnně informativně náročných reportáží pro diváka – nebylo by lepší tuto informační „nálož“ příště rozložit do více dnů?

SHRNUTÍ – kvalitativní data: Reportáže o předvolební USA – Události (15.10.–3.11.2020)	
Silné stránky (ČT):	K posouzení (ČT):
<ul style="list-style-type: none"> • silný tým redaktorů a moderátorů; • vysoká informační hodnota v reportážích; • vyváženost a nestrannost reportáží o DT a JB; • dobré vysvětlování tématu tzv. <i>swing-states</i>; • dobré vysvětlování korespondenčního a předčasného hlasování; • informování o průzkumech veřejného mínění; • dobré vysvětlení volebního systému USA; • dobrá reflexe televizních debat; • dobrá reflexe negativní kampaně; • vhodně zařazené téma covid-19; • vhodné zařazení ekonomických témat; • vhodná ekonomika v reportážích (Pittsburgh, pensylvánská ocel); 	<ul style="list-style-type: none"> • reportáž o tom, že DT odvolil, nebyla následována tím, že odvolil JB; • není pravdivé tvrzení, že „<i>Trump musí zazářit v debatě</i>“ (22.10.), neboť v minulosti vyhráli volby kandidáti, kteří prohráli všechny TV debaty; • není pravdivé tvrzení, že B. Obama zkritizoval veřejně DT vůbec poprvé (22.10.); • velice zajímavé a kvalitní reportáže dne 3.11. jsou zastíněny faktem, že jich bylo najednou pro diváka velmi mnoho;

<ul style="list-style-type: none"> • zařazení řady témat nereflektovaných sledovanými komerčními stanicemi (zeď s Mexikem, význam voleb do Kongresu USA, kampaň víceprezidentských kandidátů); • absence <i>infotainmentu</i>, trivializace, bulvarizace • absence expozice na sekuritizační témata 	
<p>Doporučení pro ČT:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvádět vždy konkrétní zdroje u průzkumů veřejného mínění na téma „kdo vyhraje volby“; • kontrolovat důsledně fakta (i když toto pochybení se objevilo jen výjimečně); • rozprostřít reportáže do více dnů a neopakovat „nálož“ mnoha informací a témat ze dne 3.11. 	

Shrnutí též v příloze - tabulka č. 2, 3, 4.

Televizní noviny (TV Nova)

Na úvod je nutné zdůraznit, že TV Nova jako jediná měla ve svých zpravodajských relacích *Televizní noviny*²² před vlastními reportážemi o předvolebním dění v USA volební znělku a to velmi zdařilou. Tým byl vedený především redaktorským týmem Hátou Sassmanovou, Kateřinou Vodvářkovou a Filipem Šustou a podporovaný (zejména) moderátory Lucíí Borhyovou a Reynoldem Korantengem.

Jedním z daleka nejvýraznějších témat reportáží TV Nova ve sledovaném období v pořadu *Televizní noviny* byl covid-19 (srov. 15.10., 17.10., 18.10., 19.10., 21.10., 23.10., 26.10., 31.10., 3.11.). V jedné z reportáží byl covid-19 dokonce stěžejním tématem (21.10.). Covid-19 byl jednou nosným tématem i jedné reportáže obou dalších sledovaných TV stanic pořadů – ČT dne 19.10. a TV Prima 17.10. V každém případě se ale jednalo o stěžejní předvolební téma diskutované ve zpravodajských televizích v USA (srov. tabulka č. 1 v příloze).

TV Nova (shodně jako ČT a TV Prima) ve svých reportážích v *Televizních novinách* také pokrývala jak oddělené debaty (v noci na pátek 16.10.) prezidentských kandidátů tak i poslední společnou prezidentskou debatu (22.10.). Na rozdíl od televizních stanic v USA, kde se po debatách analyzuje téměř každé slovo prezidentských kandidátů, platí pro všechny zkoumané tuzemské televizní stanice, že ve svých zpravodajských pořadech v rychlosti představily selektivní výčet hlavních témat debaty (TV Nova a 23.10.) a poté se zaměřily na vybranou ukázkou z videí DT a JB (ČT), nežádka na *infotainmentovou*, případně zdůraznily nějaké konkrétní, ale parciální, téma, například koronavirus (TV Nova 23.10.).

²² Hlavní zpravodajská relace TV Nova *Televizní noviny* jsou dostupné v online archívu zde: <https://novaplus.nova.cz/porad/televizni-noviny>

TV Nova se nicméně ve svých reportážích v pořadu *Televizní noviny* jako jediná ze srovnávaných stanic a pořadů výrazněji zaměřila na negativní vztah DT k médiím a oběma moderátorkám posledních dvou prezidentských debat. Toto téma relace *Televizní noviny* vystihovala velmi přesně: prostor dostali všichni relevantní účastníci a zůstává pravdou, že v oddělených debatách byla moderátorka diskuze s DT Savannah Guthrieová (NBC) velmi ostrá, zatímco debata s JB na alternativní TV stanici byla vedena více v přátelském duchu. TV Nova také v pořadu *Televizní noviny* referovala o kritice Kristen Welkerové, moderátorce poslední prezidentské debaty ze strany DT a to několik dní před jejím konáním (18.10.2020).

Fenomén známý náročnějšímu divákovi jako *swing-states* mohl divák TV Nova vnímat delší dobu spíše implicitně, neboť informace formy „*takzvané swing-states*“ poprvé explicitně zazněla v *Televizních novinách* až den před volbami. Nicméně, TV Nova referovala od začátku sledovaného období o boji nejen o „nerozhodnuté voliče“, ale i o boji v „nerozhodnutých“ či „klíčových“ státech a téma v reportáži vhodně vysvětloval politolog a Amerikanista Kryštof Kozák (29.10.).

Téma bezpečnosti („*zabarikádování*“, „*zabednění*“ atp.) se stalo jedním ze stěžejních reportážních témat v relaci *Televizních novin* TV Nova v posledním týdnu před volbami (30.10., 1.11., 3.11.).

Úplnou tečkou za všemi reportážemi do voleb bylo vhodné zařazení odlehčené reportáže „*Příběh Čecha, který promluvil do historie USA*“ odvysílané dne 3.11. Reportáž připomenula nevolnost Hillary Clintonové při nastupování do automobilu před čtyřmi lety. Tuto překérní situaci pro demokratickou kandidátku před volbami tehdy jako jediný zaznamenal na mobilní telefon Zdeněk Gažda v USA.

Není bez zajímavosti, že ekologii, poměrně významné téma JB, zaznamenaly pouze jednou redakce TV Nova a ČT (28.10., respektive 3.11.).

Zajímavou, byť spíše *infotainmentovou*, zmínku o tom, že hlasovali i astronauti, zaznamenala ovšem pouze TV Nova (3.11.). Tato TV ve svém zpravodajském pořadu některé své reportáže rámcovala jinými odlehčenými pasážemi, které někdy o daném mítinku vypovídající celkem byly, např. DT jako superman (19.10., 25.10.), ale jindy nikoliv, např. video s JB na mítinku s *milkshake* (19.11.).

Na TV Nova byly reportáže často doplňovány rozhovory s „lidmi z ulice“. Četné rozhovory a ankety někdy vhodně dokreslovaly celkovou atmosféru reportáže, v jiném případě však od hlavního tématu odváděly. Během rozhovoru s prodejcem na mítinku DT dne 31.10. se divák dozvěděl, že se tu prodávaly suvenýry a že se dalo koupit kromě čepice vše možné „*od triček po rohožku*“. Z projevu DT na mítinku, který podle redaktorky trval „*asi*

hodinu a půl. *Voliči odcházeli nadšení*“, se divák kromě jediné zmínky nedozvěděl nic o tom, co DT řekl. Ankety byly často spíše samoučelné a cílem jejich uvedení byla snaha o upoutání voliče pomocí osvědčeného *infotainmentu*. Na mysli máme například dlouhou reportáž o fenoménu sázek na kandidáty doprovázenou anketou uspořádanou mezi českými občany s tématem „*na kterého z kandidátů byste si vsadili?*“ (2.11.).

Ve srovnání s pořadem *Události ČT* považujeme za jistý problém hlavní zpravodajské relace TV Nova *Televizní noviny* ve sledovaném období následující momenty:

1) Nedostatečné anebo žádné rozlišování mezi předčasným a korespondenčním hlasováním, které tým redaktorů ČT vždy striktně rozlišoval. V reportážích *Televizních novin* TV Nova se téma celostátních průzkumů objevovalo bez kontextu opakovaně. Ve dnech 15. a 17. bylo sice hlasování poštou anebo korespondenčně zmíněno, 21.10. pozorný divák reportáže pochopil, že existuje předčasné odevzdávání hlasů a korespondenční hlasování, ale od dalšího dne se objevilo pouze téma předčasného hlasování (místy s ilustračními záběry na fronty) a korespondenční hlasování nebylo zmíněno až do dne voleb 3.11. (23.10. o „*předčasném hlasování*“, 25.10. navíc i o „*možnosti předčasného odevzdávání hlasu*“, dne 1.11. „*s předstihem odvolilo*“, 2.11. „*předčasné hlasování*“)

Pro srovnání: ČT sice ve sledovaném období dlouho nefrekventovala pojem „*předčasné hlasování*“ (vyjma 24.10.), nicméně zařadila do vysílání hned dvě reportáže (17.10. a 1.11.), které byly do značné míry zaměřené právě na vysvětlení rozdílnosti mezi korespondenčním a předčasným hlasováním.

2) Referování o průzkumech veřejného mínění. Jen v několika málo případech se ve sledovaném období objevila zmínka o průzkumech a byla explicitně vázána na zcela konkrétní státy („*Průzkumy z posledních dní naznačují, že volby na Floridě budou opravdu vyrovnané*“, 23.10; „*Před čtyřmi lety si Donald Trump ve Wisconsinu připsal těsné vítězství. Letos v průzkumech nepatrně vede jeho protikandidát*“, 31.10; „*V průzkumech tady v Ohio zatím vede Donald Trump, a to asi o 0,6 procentního bodu*“, 1.11.). Nicméně v relacích TV Nova se spíše objevovaly nerelevantní či zavádějící informace o:

1) celostátních průzkumech (15.10.: „*celonárodních průzkumech*“; „*celostátní průzkumy zatím favorizují o přibližně 8 % demokrata Bidena*“ (23.10.), aniž by vzhledem k volebnímu systému v USA následovalo jakékoliv upozornění na ošidnost tohoto údaje směrem k divákům s výjimkou reportáže odvysílané dne 31.10. („*v celonárodních průzkumech se sice těší stabilnímu náskoku, to v jednotlivých státech ale platit nemusí*“);²³

²³ Pro ilustraci a kontrast uvádíme konkrétní příklad na ČT. *Události*, pokud zřídka referovaly o celonárodních údajích o průzkumech voličské podpory, tak upozornily i na úskalí tohoto údaje se zdůrazněním paralely s rokem

2) případně o průzkumech, aniž by bylo jasné, zda jsou celostátní či se váží na konkrétní stát (např. 17.10.: „Trump na demokrata Bidena podle průzkumů mezi voliči ztrácí více než 10 %“; „V předvolebních průzkumech [Trump] za Bidenem zaostává o 10 %“ (18.10.);

3) a v jednom případě se objevil zcela zavádějící výrok, citujeme: „Joe Biden v průzkumech vede, ale rozdíl mezi oběma kandidáty se stále zmenšuje. Co se týče rozhodujících 12 států, Biden vede o pouhých 6 procentních bodů“. Z tohoto výroku není jasné, zda JB vede ve všech těchto 12 rozhodujících státech o 6 % (pokud ano, jedná se o velmi nepravděpodobný údaj) či se jedná o jakýsi průměr za tyto státy (pokud ano, jedná se o zcela nerelevantní údaj) anebo zda je tomu tak v každém z těchto států vždy shodně 12 % (nepravděpodobné);

4) v jednom případě („Prozatím tam vede Biden o celých 17 %“, 30.10.) se TV Nova dokonce spletla o celých 10 % – JB v té době ve Wisconsinu vedl jen cca o 7 %;²⁴

Ve vysílání TV Nova se objevilo několik dalších sporných či problematických momentů. Zde je uvádíme namátkou:

- a) jak už bylo naznačeno, je diskutabilní, zda vyobrazení JB s *milkshake* (19.11.) bylo tím nejreprezentativnějším z jeho mítinku anebo zda byl důraz na *infotainment* nadřazen kvalitní informaci;
- b) zbytečný dotaz moderátora na to, jak se redaktorkám cestovalo z Evropy do USA a následné sáhodlouhé odpovědi redaktorek zcela mimo téma (29.10.);
- c) neověřená informace z jiného zdroje podávaná jako fakt: jedná se o zmínku o hackerech, kteří podle TV Nova „ukradli“ nemalou sumu na kampaň ve Wisconsinu; ale tato informace byla v USA propírána striktně jako domnělá krádež anebo údajný útok (*alleged attack*)²⁵, neboť vyjma republikánů neexistoval nikdo, kdo by byl schopen tuto skutečnost nezávisle prověřit („Republikáni se

2016, kdy tyto průzkumy jasně favorizovaly Hillary Clintonovou: *Podle posledního velkého průzkumu televize Fox teď má náskok nad Donaldem Trumpem Joe Biden, a to o 8 % na té celonárodní úrovni. Velmi pravděpodobně Joe Biden také dostane v celkovém součtu víc hlasů než úřadující americký prezident, nemusí mu to ale vůbec stačit. Před čtyřmi lety stejný průzkum favorizoval Hillary Clintonovou, měla nad Donaldem Trumpem 3 dny před volbami náskok 4 %. Nakonec dostala o téměř 3 000 000 hlasů víc než úřadující prezident, ale nestačilo jí to. Důležitý je, jak už zaznělo, přepočítání na volitele...*“, 31.10.). Redakční tým ČT prakticky vždy uváděl údaje o průzkumech ve vztahu ke konkrétním státům (16.10., 22.10., 29.10., 31.10.).

²⁴ RealClearPolitics (2020): Wisconsin. Trump vs. Biden. Dostupné online:

https://www.realclearpolitics.com/epolls/2020/president/wi/wisconsin_trump_vs_biden-6849.html

²⁵ US Today online: Top GOP official says cyber attackers stole \$2.3 million from Republican Party of Wisconsin. Dostupné online: <https://eu.usatoday.com/story/news/politics/elections/2020/10/29/republican-party-wisconsin-loses-2-3-million-cyber-attack/6069693002/>

ve Wisconsinu perou ještě s dalším problémem. Napadli je hackeři a z peněz na kampaň ukradli v přepočtu 54 000 000 Kč“; 30.10.);

- d) stereotypní vyjadřování typu: „kampaň finišuje“ (17.10.); „kampaň...vrcholí“ (19.10.); „předvolební přípravy...jsou v plném proudu“ (1.11.), případně výraz „zarytá křesťanka“ při informování o nově jmenované soudkyni Nejvyššího soudu A. C. Barrettové. Skutečnost, že žena je označena jako „zarytá křesťanka“, si má divák odvodit jen z faktu, že Barrettová má 7 dětí a je proti potratům (Barrettová sice ve skutečnosti velmi konzervativní je, jen to mohlo být podáno vhodnějším průměrem i volbou jiného slova).

SHRNUTÍ – kvalitativní data: Reportáže o předvolební USA – Televizní noviny (15.10.–3.11.2020)	
<p style="text-align: center;">Silné stránky (TV Nova):*</p> <ul style="list-style-type: none"> • ambiciózní tým redaktorů; • vyváženost a nestrannost vůči DT a JB; • velmi zdařilá znělka k volbám v USA; • solidní pokrytí prezidentských debat včetně „vypíchnutí“ problematického vztahu DT k moderátorkám obou debat; • vhodná <i>infotainmentová</i> zmínka o volících astronautech; • vhodnou <i>infotainmentovou</i> tečku za celým obdobím obstarala odlehčená reportáž „Čech, který promluvil do historie USA“; 	<p style="text-align: center;">K posouzení (TV Nova):**</p> <ul style="list-style-type: none"> • přeexponovanost témat na Covid-19; • přeexponovanost sekuritizačními tématy; • přeexponovanost <i>infotainmentovými</i> rozhovory s lidmi (ankety, např. s prodejcem suvenýrů) na úkor informací o předvolebním klání; • snaha o <i>infotainment</i> na úkor informací (JB a <i>milkshake</i>; dotazování redaktorek na cestování); • informování o „krádeži“, která ve skutečnosti byla jen „<i>alleged attack</i>“ (30.10.); • nedostatečné nebo žádné rozlišování mezi korespondenčním a předčasným hlasováním; • nevhodné anebo dokonce nesprávné referování o průzkumech veřejného mínění; • stereotypní vyjadřování a formulace;
<p>Doporučení pro ČT:</p> <ul style="list-style-type: none"> • viz sloupec klady TV Nova 	

* V některých případech může být též inspirativní pro ČT.

** Na tomto místě zdůrazňujeme, v čem byla ČT rozhodně lepší.

Hlavní zprávy (TV Prima)

TV Prima se ve své hlavní zpravodajské relaci *Hlavní zprávy*²⁶ zaměřila na předvolební kampaň v USA s menším zapojením *infotainmentové* strategie než bylo patrné z reportáží TV Nova. TV Prima se prezentovala sebevědomými a informačně bohatými reportážemi s poměrně rozsáhlým vějířem témat, včetně několika originálních, o kterých ostatní dvě sledované TV stanice a jejich hlavní zpravodajské pořady neinformovaly.

Na rozdíl od sledovaného pořadu TV Nova se v analyzovaném období v pořadu *Hlavní zprávy* TV Prima neobjevoval problém s nerozlišováním (či s absencí explicitního rozlišování) mezi korespondenčním a předčasným hlasováním (srov. např. 24.10.).

Také téma koronaviru, byť opakovaně zmiňované, nebylo v reportážích zpravodajství nadbytečně přexponované. TV Prima se fenoménu koronaviru v souvislosti s volební kampaní zabývala s menší intenzitou než TV Nova i ČT, i když tomu nenapovídají zmínky o „covid“, „covid-19“ či „pandemii“, které se v reportážích TV Prima objevovaly relativně často (15.10., 16.10., 17.10., 19.10., 22.10., 23.10., 24.10., 2.11., 3.11.). Konkrétně pak toto téma bylo více frekventováno jen především v souvislosti s oddělenou debatou obou kandidátů („*Jedním z klíčových témat byla pandemie a testování*“, 16.10.; „*Biden během hodiny a půl odpovídal na otázky týkající se zdravotní péče, Nejvyššího soudu nebo pandemie*“, 16.10.) a jediná reportáž specificky zaměřená na problematiku covid-19 („*Washington během pandemie*“) byla odvysílána dne 17.10.

Nemělo by zapadnout, že TV Prima ve své relaci *Hlavní zprávy* zprostředkovala ve sledovaném období řadu originálních informací a zajímavostí, které nezazněly na ČT.

Na příkladu ankety a ilustračních záběrů velmi ilustrativně vylíčila situaci v Detroitu, 1.11. a jako jediná se obsáhleji zabývala fenoménem George Floyda a Minneapolisem a to v obsáhlé reportáži (30.10.) a pak ještě několikrát (nutno však dodat, že ČT toto významné téma též jednou připomněla – „*Ta sídlo amerických prezidentů hlídala už letos v červnu během velkých protestů vyvolaných smrtí George Floyda*“, 2.11.; TV Nova zmínila též protest *Black Lives Matter*, 18.10.). Zajímavá byla také zmínka TV Prima o ženském protestu ve Washingtonu D.C. proti zvolení Amy Barrettové do funkce soudkyně Nejvyššího soudu (18.10.). TV Prima v jedné ze svých četných anket brojila proti utkvělým stereotypům a ukázala, že někteří Afroameričané volí DT (30.10.), což koneckonců potvrzuje i řada průzkumů. Dále TV Prima jako jediná ze sledovaných českých TV stanic zmínila v hlavní zpravodajské relaci informaci, která se ukázala pro pochopení specifik letošního sčítání hlasů

²⁶ Hlavní zpravodajská relace TV Prima *Hlavní zprávy* jsou dostupné v online archívu zde: <https://cnn.iprima.cz/porady/hlavni-zpravy>

jako jedna z klíčových: Nejvyšší soud se postavil proti tomu, aby v Pensylvánii bylo v den voleb ukončeno přijímání korespondenčních hlasů („Včera přišla ještě jedna rána pro šéfa Bílého domu. Nejvyšší soud zablokoval žádost republikánů, kteří požadovali, aby v Pensylvánii, jednom z klíčových států letošních voleb, ukončili přijímání korespondenčních hlasů v den voleb. Soud tak státu povolil započítat i hlasy, které přijdou do tří dnů po třetím listopadu“, 20.10.). V kontrastu s ne zcela správnou informací ČT (viz výše) přinesla TV Prima relevantní informaci o tom, že „napětí mezi demokratem Obamou a jeho republikánským nástupcem není žádnou novinkou“ (25.10.). Také pokrytí poslední prezidentské debaty bylo z hlediska informací lepší na TV Prima než na ČT (23.11.). TV Prima dále v relaci *Hlavní zprávy* včas informovala (stejně jako ČT např. citováním DT dne 1.11.), že se výsledky dozvíme zřejmě později než v noci ze 3. na 4. listopadu („kdy budeme znát ten konečný výsledek. Ten se pravděpodobně dozvíme právě během noci z úterý na středu ale možná později“, 31.10.). Na rozdíl od ČT, ale stejně jako TV Nova, také TV Prima zařadila na konec vysílání o USA v relaci *Hlavní zprávy* 3.11. *infotainmentovou* tečku („Koho slavní v USA volí“, 3.11.), nicméně obecně lze konstatovat, že reportáže TV Prima měly ve sledovaném období menší *infotainmentovou* „nálož“ než jak tomu bylo na TV Nova.

V posledním týdnu před volbami se – i ve srovnání s tématy v ČT – do popředí reportáží TV Prima odvysílaných v pořadu *Hlavní zprávy* silně dostávala bezpečnostní tematika jako kriminalita, rabování, nepokoje (30.10.), zabedňování obchodů (31.10. a 1.11.), Floyd a policejní brutalita, obavy z nepokojů v období voleb (2.11.) včetně zajímavé reportáže na téma zbraní a jejich prodeje lidem včetně ženám (3.11.).

Rozhovory s lidmi a ankety se staly významnou součástí reportáží o předvolebním klání prezidentských kandidátů v USA. „Hlas ulice“ byl v TV Prima silně zastoupený – v řadě případů tvořily rozhovory s lidmi samostatné reportáže („Češi žijící v USA o volbách“, 15.10.; „Washington během pandemie“, 17.10.; „Volby v USA“ 19.10.; „Chicago: Malé Česko v USA“, 28.10.; „Floydovo město před volbami“, 30.10.; „Farmáři v USA před volbami“, 31.10.; „Koho budou volit v Detroitu?“, 1.11.), a to v rozsahu, který nebyl ve sledovaném období zaznamenán u ČT ani u TV Nova. Redaktoři TV Prima uskutečňovali rozhovory s velmi pestrá škálou lidí od farmářů, lidí z venkova a měst, Afroameričanů, obyvatelů hispánského původu, přes mladé lidi včetně těch alternativního vzezření, zástupců střední generace k seniorům. Nutno zdůraznit, že reportáže s respondenty „z ulice“ byly vždy „poskládány“ s respektem k vyváženosti, objektivitě a nestrannosti vůči DT a JB. Navíc v anketě realizované v den voleb byly dobře a nenuceně představeni typičtí voliči obou

kandidátů. Nicméně ankety nemají relevantní výpovědní hodnotu a jsou-li doprovázeny absencí doprovodného slova moderátora či redaktora, který by je uvedl do kontextu, tak rozhovory s lidmi mají nemalá úskalí (viz dále).

Zajímavé je, že redakční tým TV Prima ve svých reportážích poměrně zřídka odkazoval na předvolební průzkumy na téma šancí DT či JB (15.10., 31.10., 1.11., 2.11.). Fenomén průzkumů byl v TV Prima spolehlivě vysvětlený těsně před volbami (2.11.).

Za jistý problém hlavních zpravodajských relací TV Prima ve sledovaném období považujeme následující momenty:

1) Četné využívání rozhovorů s „obyčejnými“ lidmi využívané v reportážích TV Prima sice přispělo k oživení probíraných témat a upoutání pozornosti diváka, nicméně značnou nevýhodou nadbytečného používání anket při dodržování zásady vyváženosti a nestrannosti byla polarizace, kterou generovaly. Na příkladu reportáže z 15.10. nazvané „*Češi žijící v USA o volbách*“ může nabýt divák dojem, že je to mezi Čechoameričany opravdu „*půl na půl*“, jak tvrdí v závěru reportáže jeden z vybraných respondentů. Ale anketa nebyla doprovázena oznámením redaktora či moderátora, že neexistují žádné relevantní průzkumy mezi Čechy v USA (zajímavost v tomto ohledu nicméně zazněla v pořadu *Americká volební noc* na ČT) a že anketa je pouze ilustrativní, nikoliv reprezentativní. ČT si je, zdá se, ve svých reportážích tohoto nedostatku dobře vědoma a k využití „hlasu lidu“ přistupovala velmi uvážlivě ilustrativně a pro dokreslení celkové atmosféry, nikoliv pro realizaci autonomní reportáže včetně jejího možného negativního dopadu na formování názoru divákem.

2) Ne zcela zdařilé dotazy od moderátora ze studia dne 2.11., které jsme ve sledovaném období nezaznamenaly v relacích *Události ČT*. V jedné reportáži moderátor pokládal velmi sugestivně dotazy a nutil redaktorku do jasných odpovědí a divákům vnucoval něco, co nemusí být pravda (ukázky):

O1: „*Pokud se nepletu, Donald Trump právě kvůli tomu korespondenčnímu hlasování trošku zpochybňuje výsledek, možný výsledek těch voleb. Je ta možnost, že by ho Donald Trump napadl, tedy v případě pro něj nepříznivého výsledku?*“

Náš komentář: DT nenapadá volby kvůli případným výsledkům, nýbrž proto, že je přesvědčen, že sčítání budou provázet nesrovnalosti.

O2: „*Řekni, nakolik se dá průzkumům věřit?*“

Náš komentář: Nejedná se o víru, ale o interpretaci výzkumů, dále se jedná o rozlišení průzkumů renomovaných institucí případně od těch nekvalitních či od agregátů, které navíc chrlí „zaručené“ prognózy (skvěle vysvětleno v jednom z pořadů *Události, komentáře ČT* – viz níže).

3) Vysvětlení amerického volebního systému na TV Prima nakonec zaznělo (3.11.) a laikovi mohla tato reportáž objasnit základní aspekty amerického volebního systému, nicméně v této souvislosti bylo zmíněno hned několik nepřesností. Konkrétně redaktor prohlásil, že „americký volební systém dokáže překvapovat. Voliči totiž fakticky nevolí prezidenta přímo, svým hlasem pověřují takzvané volitele“. Systém má přesně daná a dopředu známá pravidla.

Náš komentář: a tak máme za to, že systém nemůže překvapit. A voliči nevolí nepřímou. Systém volitelů v USA politologie hodnotí ještě jako přímou volbu, protože *de facto* volitel pouze potvrzuje hlas voliče.

Poznámka: v několika dalších reportážích se objevily další přinejmenším sporné výroky ze strany redaktorů: „Trump...na americko-mexické hranici nechal postavit zeď“, 28.10.; „Podle celonárodních průzkumů prezident Donald Trump za svým demokratickým rivalem Joem Bidenem mírně zaostává“ (1.11.) – JB v té době ve skutečnosti disponoval více než 51% podporou, zatímco DT měl méně než 44% podporu.²⁷

4) Ani TV Prima se – obdobně jako TV Nova – nevyhnula problematickému referování o celostátních průzkumech (také „ten [Trump] zaostává v těch celonárodních průzkumech o 11 % před Joem Bidenem“, 15.10.; odkaz na celonárodní průzkumy bez jasného uvedení diváka do širšího kontextu se objevil také 1.11., nicméně fenomén průzkumů byl spolehlivě vysvětlený v reportáži o den později).

5) Jazyk byl ve většině případů zvolený vhodným způsobem. Kliše občas používali spíše moderátoři („Tak jste to slyšeli, boj o hlasy voličů graduje“, 15.10.), redaktor by v živém vstupu měl podporovat český jazyk, pokud to není nezbytně nutné („tu dnešní volební noc bude tady ve White House trávit úřadující prezident“, 3.11.).

SHRnutí – kvalitativní data: Reportáže o předvolební USA – Hlavní zprávy (15.10.–3.11.2020)	
<p>Silné stránky (TV Prima):*</p> <ul style="list-style-type: none"> • ambiciózní tým redaktorů; • vyváženost a nestrannost vůči DT a JB; • výrazně menší <i>infotainmentová</i> strategie než TV Nova; • vhodné rozlišování mezi předčasným a korespondenčním hlasováním; 	<p>K posouzení (TV Prima):**</p> <ul style="list-style-type: none"> • přexponovanost sekuritizačními tématy • úskalí rozhovorů s lidmi, anket, pokud se jedná o samostatné reportáže; • méně časté informování o předvolebních průzkumech; • sugestivní dotazování od moderátora směrem

²⁷ RealClearPolitics. General Election: Trump vs. Biden. Dostupné online: https://www.realclearpolitics.com/epolls/2020/president/us/general_election_trump_vs_biden-6247.html

<ul style="list-style-type: none"> • ilustrativní vyličení situace v Detroitu (1.11.); • reportáž o fenoménu G. Floyda a Minneapolisu • reportáž o ženském protestu proti A. Barrettové ve Washingtonu D.C. • informování o rozhodnutí Nejvyššího soudu, že v den voleb nemusí skončit sčítání korespondenčních hlasů v Pensylvánii; • korektní informace, že napětí mezi B. Obamou a DT není žádnou novinkou (25.10.); • skvělé pokrytí poslední prezidentské debaty (23.11.); • reportáž o prodeji zbraní; 	<p>k redaktorce (2.11.);</p> <ul style="list-style-type: none"> • nepřesnosti při vysvětlování US volebního systému (3.11.); • sporná informace, že DT postavil zeď na US-mexické hranici (28.10.);
<p>Doporučení pro ČT:</p> <ul style="list-style-type: none"> • viz sloupec klady TV Prima 	

* V některých případech může být též inspirativní pro ČT.

** Na tomto místě také zdůrazňujeme, v čem byla ČT lepší.

3. Volební kampaň v USA a pořad ČT *Události, komentáře*

V rámci sledovaného období, tedy od 15.10. do 3.11., odvysílala ČT celkem třináctkrát pořad *Události, komentáře*²⁸ a zdaleka nejreflektovanějším tématem ČT bylo pokrytí krize související s fenoménem covid-19. Blížící se volby v USA byly nejčastějším zahraničně-politickým tématem tohoto období, ale nebyla opomíjena ani další témata ze zahraničí, především vraždící útočník s nožem ve Francii (29.10.) a teroristický útok ve Vídni (2.11. a 3.11.). Na obrazovkách ČT se téma voleb v USA objevilo celkem v pěti případech, a to ve středu 22.10., ve čtvrtek 23.10., v pátek 30.10. a poté obsírněji den před volbami v pondělí 2.11. a ke dni voleb v úterý dne 3.11.2020.

Volby v USA byly zpočátku sledovaného období 15.10.–3.11.2020 reflektovány jen v krátkých stopážích a zařazeny téměř na konec pořadu *Události, komentáře*. To platilo pro reportáž „*Amerika: Trump vs. Biden*” (3:15 min.) odvysílanou ve čtvrtek 22.10 a následně i pro reportáž „*Poslední prezidentská debata v USA*” (2:33 min.) označenou dokonce jako „*Reportáž dne*” a odvysílanou o den později v pátek 23.10. Poslední říjnový pátek před volbami byla stopáž reportáže již delší („*Rozhovor: V úterý Američané volí prezidenta*”, 7:32 min.) a navíc byla zařazena do poloviny pořadu a jako první zahraničně-politická zpráva, nikoliv jako předposlední reportáž, jak se stalo v předchozích případech. Prioritním tématem se volby v USA v pořadu *Události, komentáře* staly jeden den před volbami a v den voleb, kdy se jejich začátky posunuly do první poloviny hodinového pořadu a kdy stopáže každé z nich překračovaly 20 minut: „*Den před US volbami*” v pondělí 2.11. (22:18 min.) a „*Den voleb prezidenta*” USA (24:42 min.). V headlinech *Úvodu* pořadu *Události, komentáře* se témata zaměřená na americké volby objevila jen jednou a to právě v den voleb (3.11.) – přehledně srov. tabulka č. 5 v příloze.

Rostoucí počet stopáže reportáží se také logicky promítl do kvantitativní i kvalitativní dimenze informovanosti reportáží. S blížícími se volbami vzrostl počet reflektovaných témat jako i možnost představovat ji náročnému divákovi více do hloubky.

Hlavní téma reportáže „*Amerika: Trump vs. Biden*“ (22.10.) bylo zaměřené na bezprostřední období před poslední prezidentskou debatou a na diskuzní okruhy, která se v této debatě objevily. Zkušený a erudovaný moderátor Michal Kubal ve studiu ČT v Praze i redaktor David Miřejovský z Nashville v USA servírovali divákům navzdory krátké stopáži (3:15) vysoce informativní potenciál: zazněla část ze šesti témat, o kterých se mělo v debatě hovořit (pandemie, rasové otázky, rodinná politika, ekologie) a též bylo zmíněno, že DT toto

²⁸ Pořad *Události, komentáře* je dostupný online na <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/>

nevyhovuje a že se chtěl pochlubit svými úspěchy v zahraniční politice. Dále byly zmíněny technické okolnosti debaty, tedy, že mezi aktéry budou bariéry, že se budou vypínat mikrofony, neboť si DT a JB předtím skákali do řeči a zmíněna byla též moderátorka debaty Kristen Welkerová (NBC). Povedenou reportáž podtrhuje vkusný a nevtíravý ilustrační vizuál s oběma střídajícími se kandidáty v pozadí na mítincích a to paritně. Stejně tak byla reportáž vhodně doplněna titulky “*Poslední prezidentská debata v USA*” a “*Trump vs. Biden*”.

O den později (23.10.) pořad *Událostí, komentářů* v poměrně krátké reportáži nazvané “*Reportáž dne*” (2:33) bohatě referoval o průběhu prezidentské debaty nazvané “*Poslední prezidentská debata v USA*”. Informační potenciál části reportáže o diskuzi DT a JB je velmi vysoký:

- e) očekávaný televizní střet jednoznačného vítěze nepřinesl;
- f) zmíněná témata: koronavirus, národní bezpečnost, rasismus, ekonomika;
- g) debata plná osobních útoků z obou stran;
- h) DT ztrácí, musí útočit;
- i) DT: rodinu JB obvinil z korupce v obchodu s Čínou a Ukrajinou;
- j) JB: zveřejnil svá daňová přiznání za poslední dvě dekády;
- k) syn DT Hunter: obvinění JB za nekalé obchody s Čínou;
- l) DT odmítl falešná obvinění jako lživá;
- m) vypnuté mikrofony, politici si neskákali do řeči jako při předchozí řeči.

Další část reportáže byla věnovaná DT (10 sec.) a JB (5 sec.) a posléze pak útoku mladšího syna DT Huntera útočícího (4 sec.) na DT za jeho údajně pochybné podnikatelské aktivity v zahraničí. V dalším krátkém videu (5 sec.) byl JB dán prostor k vyjádření. Tato část reportáže byla tedy vedena velmi korektně s citem pro vyvážené vysílání včetně vyhrazeného času. Totéž platí o další část, kdy se pozornost zaměřovala na *vox populi*. Doplnění reportáže o předvolební USA o anketu s lidmi se ve sledovaném období objevilo v *Událostech, komentářích* vůbec poprvé a na krátké video (8 sec.) s Diane (titulkovanou jako “*volička Donalda Trumpa*”) navazuje video (5 sec.) s Forrest (“*volič Joea Bidena*”). Tato pasáž byla obohacením celé reportáže, což bylo dáno ruchy z ulice, kde jsou v záběru příznivci DT či JB. Titulek (“*Poslední debata Trumpa s Bidenem*”) se na obrazovce za celou dobu reportáže objevil pouze jediný a to na začátku a byl výstižný. Reportáží provázela Jana Peroutková ze studia v Praze a redaktor David Miřejovský z Nashville v USA, kde se poslední prezidentská debata uskutečnila.

Třetí reportáž odvysílána 30.10. a nazvaná “*Rozhovor: V úterý Američané volí prezidenta*” (7:32) byla zaměřena na problematiku veřejného mínění. Klíčovou částí reportáže byl online vedený rozhovor se socioložkou Paulínou Tabery, expertkou z Centra pro výzkum veřejného mínění Sociologického ústavu Akademie věd o problematice výzkumů veřejného mínění. Tematicky bylo zařazení této reportáže a rozhovoru do *Událostí, komentářů* velmi vhodné. Marcela Augustová pokládala fundované otázky a zároveň vhodně navazovala a pohotově reagovala na socioložku P. Tabery.

Krátce byla probírána také další témata (moderátorka Jana Peroutková):

- boj DT a JB na středozápadě o klíčové hlasy;
- 84 miliónů voličů předčasně už odvolilo;
- není jasné, kde bude ve volební noc sledovat výsledky obhajující prezident DT (video a rozhovor s DT na toto téma /15 sec./).

Ve vizuálu jsou vidět oba kandidáti. Titulky doprovázející reportáž “*2016: průzkumy fandily Clintonové*”, “*V úterý Američané volí prezidenta*” a “*Jak se vyznat v předvolebních průzkumech*” až na prvně jmenovaný případ vhodně doplňovaly výše uvedenou reportáž.

Pondělní předvolební reportáž příznačně nazvaná “*Den před US volbami*” (2.11.) konečně poskytuje velký časový prostor (22:18) k referování o aktuálním dění v USA. Nejdříve byla představena celá řada témat (redaktor ČT v USA David Miřejovský, moderátorka Jana Peroutková):

- klíčové státy v USA (debata o *swing states*);
- problematika průzkumů a koho favorizují;
- klíčová témata: covid-19 v USA;
- klíčová témata: ekonomika (daně, snížení, reforma)
- debata o předčasně odevzdaných hlasech.

Poté následovala diskuze. Pozváni byli Matěj Schneider (“*nezávislý publicista*”) a Jiří Weigel (“*výkonný ředitel, Institut Václava Klause*”). Debata byla spíše obecná, bez hlubokých vhlédů, nicméně věcná, poměrně nestranná a vyvážená. S hosty byly probrány moderátorkou oba prezidentští kandidáti. Diskuze byla zaměřena zejména na hodnocení kampaně a na to, jací by mohli být oba kandidáti, kdyby se dostali do prezidentského úřadu. Celou reportáž vhodným způsobem doprovázely četné titulky (“*Boj o nerozhodnuté státy*”, “*Den do voleb prezidenta USA*”, “*Fenomén korespondenčního hlasování*”, “*Donald Trump vs. Joe Biden*”, “*Weigel: Biden nebude mít sílu na změnu*”, “*Kritici: Trump nezvládl epidemii*”, “*Rozdělená*”).

americká společnost”, “*Hrozí těsný výsledek a soudy*”) a jak se po volbách v případě posledně citovaného titulku ukázalo, jednalo se o velmi trefný odhad situace po volbách.

V den voleb (3.11.) byla divákům ještě v první půlhodině pořadu *Události, komentáře* nabídnuta reportáž “*Den voleb prezidenta*”. Bezprecedentně dlouhá stopáž (24:42) umožnila prezentaci celé plejády témat a střídání moderátora (Jakub Železný) s redaktory (Martin Řezníček, New York a David Miřejovský).

Jakub Železný začal s užitečnými statistikami k tomu, kdo kdy vyhrál volby s upozorněním na pravidlo, že republikáni zpravidla vyhrávají 2x za sebou; dále byla zveřejněna informace o obou kandidátech na mítincích do poslední chvíle.

David Miřejovský a Martin Řezníček z USA věcně referovali o pestrém vějíři témat: atmosféře v USA, zájmu voličů, o tom, kolik voličů již odvolilo, o velké volební účasti, o několikahodinových frontách; o kampani před 4 lety a nyní; srovnání obou kandidátů, o covid-19 v USA a šancích JB, o rozdílech v kampaních DT a JB; zabeđených výlohách; zda americká demokracie unese porážku jednoho a vítězství druhého; o tom, jaké cesty vedou k úspěchu u obou kandidátů.

Nutno doplnit, že výše uvedená reportáž byla doplněna o videa zobrazující oba kandidáty, přičemž DT (14 sec.) spíše mluvil pozitivně v duchu “*America will be great again*”, zatímco JB (14 sec.) spíše útočil na DT “*It is time for Donald Trump to pack his thing and go home*”.

Dále Jakub Železný ze studia moderoval diskuzi. Pozvanými hosty byli Kryštof Kozák (FSV UK) a Jan Macháček (Institut pro politiku a společnost). Debata byla věcná, přátelská a vedená v odlehčeném duchu (odlehčoval i moderátor Železný výrazem “*na pivo s Hrabalem*”) o tom, jací jsou DT a JB. Vhodným nápadem scénáře bylo, že se Jakub Železný ptal obou hostů na hodnocení posledních amerických prezidentů od Ronalda Reagana. Diskuze podtrhla slavnostní okamžik nastávajících voleb v USA, na druhé straně náročný divák mohl být zklamaný, protože prakticky nepřinesla nic zásadně nového a inovativního k již prezentovaným bodům. Nicméně pozvaní hosté splnili požadavek na názorovou pluralitu, když K. Kozák byl spíše věcný a představil divákům analytičtější pohled s citem pro vyváženost, zatímco J. Macháček více chválil DT a projevoval skepsi k JB, pokud by se stal prezidentem. Zvolené titulky (“*V USA vrcholí volební drama*”, “*Kampaň trvala do poslední chvíle*”, “*Trump pořádal velké mítinky*”, “*Obavy z násilností*”, “*Čekání na průběžné výsledky*”) vhodně doplňovaly jednotlivé části reportáže. Pouze po prvním zmíněném titulku mohl být zařazen ještě titulek o “*nerozhodnutých státech*”, neboť se jednalo po poměrně dlouhou dobu o nosné téma debaty.

3.1. Shrnutí a doporučení – *management summary*

Pořad *Události, komentáře* přispěl profesionálním přístupem redaktorů a moderátorů k přiblížení dění před volbami v USA českému divákovi. ČT nesklouzla k bulvarizaci a trivializaci či k *infotainmentu*, neboť nereferovala buď vůbec či, pokud ano, tak v míře nezbytně nutné o “zabedňování”, demonstracích, nepokojích anebo o zvýšeném nákupu zbraní před volbami aj. Také prokládání reportáží “hlasem lidu” ČT neplýtvala, ale pokud tak v jednom jediném případě učinila (23.10.), rozhovory s příznivci DT či JB přispěly k oživení a zpestření reportáže.

ČT nasadila do terénu v USA zkušené a erudované redaktory (New York, Washington D.C., Nashville), kteří zprostředkovali divákům v ČR peripetie předvolebního období v USA v kultivované formě, z mnoha úhlů pohledu, nestranně, objektivně a s vysokou mírou informovanosti. Také na případě moderátorů ve studiu ČT demonstrovala vysokou míru profesionality a erudice. Pouze dílčí výhrady lze mít ke kladení některých otázek moderátorkou Janou Peroutkovou k hostům (J. Weigel, M. Schneider) ve studiu (2.11.) (“Až si ve středu ráno zapnu televizi, jaké téma nejčastěji uslyším”? Také v případě některých výraznějších výroků hosta J. Weigela ve studiu (např. “*Washingtonský establishment se snažil Trumpa zničit*”, ale i další) bychom očekávali i ostřejší korekce ze strany moderátorky.

Další naše postřehy o dílčích nedokonalostech k zamyšlení, které dle našeho názoru nejsou z kategorie závažných, uvádíme ve výčtu zde:

- a) je nutné v jinak velmi zajímavé a na relevantní informace bohaté reportáži (30.10.) video a rozhovor s DT, kde bude trávit čas v den voleb? (navíc při absenci videa (anebo informace) s (o) JB, kde bude);
- b) titulky doprovázející reportáž “2016: *průzkumy fandily Clintonové*” (30.10.) byly v kontrastu s tím, jak argumentovala v dané chvíli P. Tabery, případně toto bylo možné opatřit otazníkem;
- c) reportáž *Událostí, komentářů* nazvaná jako “*Reportáž dne*” (23.10.) byla prakticky identická s tou odvysílanou týž den v *Událostech*; ČT by měla usilovat o originalitu;
- d) moderátor informoval o bariérách (22.10.), které budou mezi kandidáty v debatě kvůli covid-19, ale druhý den (23.10.) běžela reportáž o průběhu

debaty a bariéry vidět nebyly a toto nebylo moderátorem ani redaktorem korigováno;

- e) poslední prezidentská debata (23.10.) nebyla v headlinech UK na začátku pořadu, i když byla označena jako “*Reportáž dne*”.

SHRNUTÍ – Reportáže o předvolební USA – Události, komentáře (15.10.–3.11.2020)	
<p style="text-align: center;">Silné stránky (ČT):</p> <ul style="list-style-type: none"> • silný tým redaktorů a moderátorů; • vysoká informační hodnota v reportážích; • nestrannost a vyváženost k JB a DT; • vhodně zařazené téma o problematice průzkumů a vhodný host ve studiu (P. Tabery); • titulek na obrazovce „<i>Hrozí těsný výsledek a soudy</i>“ velmi trefný vzhledem k dalšímu vývoji; • pozvaní hosté k diskusi naplňovali nároky na názorovou pluralitu; 	<p style="text-align: center;">K posouzení (ČT):</p> <ul style="list-style-type: none"> • pouze 5x ze 13 pořadů reportáže na dané téma; • titulek na obrazovce „<i>2016: průzkumy fandily Clintonové</i>“ v kontrastu s tvrzením socioložky; • ne příliš fundovaně formulované některé otázky moderátorky vůči pozvaným hostům ve studiu; totéž platí o nutnosti korekce a doplňujících dotazů v případě neověřených argumentací ze strany hosta (vše 2.11.); • moderátor informoval o bariérách mezi kandidáty (22.10.), druhý den bariéry nebyly a chyběla informace, proč nebyly (23.10.);
<p>Doporučení pro ČT:</p> <ul style="list-style-type: none"> • předpokládali bychom, že téma voleb v USA bude mít větší prostor než jen 5x ze 13 pořadů; • výtky k dotazům a (ne)reakcím se týkaly jediné moderátorky v jediný den, ale nutno s tím pracovat; • preciznější práce s titulky (i když nedostatky byly jen zřídka); 	

4. Pořad ČT *Americká volební noc*

Pořad *Americká volební noc*²⁹ je třináctihodinový a mimořádný speciál zaměřený na detailní pohled na volby v USA v širším kontextu. Pořad začínal už v úterý 3. 11. 2020 ve 23:00 a skončil 4. 11. 2020 těsně před polednem. Během vysílání pořadu, který se věnuje primárně dynamice voleb, průběhu sčítání a vývoji předběžných výsledků včetně reflektování vyhlášení vítěze voleb americkými médii (což se letos v době vysílání pořadu nestalo), se ve studiu ČT vystřídal několik moderátorů a hostů, odborníků na americkou politiku a volby v USA. Dále ČT prostřednictvím svých redaktorů v USA zprostředkovávala po celou dobu pořadu *Americká volební noc* nejen proces sčítání hlasů v USA.

V rámci debat s hosty mimo studio v *Americké volební noci* vystupovali různé osobnosti buď telefonicky (zpravidla na dálku prostřednictvím online platform) anebo na střeše českého centra v New Yorku. V první části noci převládali hosté Čechoameričané. Posléze začali převažovat odborníci na politické realie v USA. A konečně, od časného rána až do pozdního dopoledne se ve vysílání často objevovali také významní politici a další osobnosti společensko-politického života v ČR. Živými vstupy a simultánním tlumočením byly divákům představeny v přímém přenosu projevy prezidentských kandidátů (DT a JB). Během dopoledních hodin druhého dne doplňovala dramaturgie ČT debatu s odborníky ve studiu vstupy zpravodajů ČT ve světě (Asie, Blízký Východ, Velká Británie) a s přispěním česky mluvícího polského kolegy v Moskvě o reflexi amerických voleb v Rusku. Dále je zapotřebí poznamenat, že pořad *Americká volební noc* byl doprovázen řadou reportáží natočených redaktory ČT anebo převzatých ze zahraničních zdrojů.

Grafickou dominantou celé *Americké volební noci* byla mapa USA od agentury AP, která zprostředkovávala výsledky průběžného sčítání hlasů.

4.1. Hodnocení

STUDIO ČT v Praze: moderátoři, redaktori, sociální síť

- **Tomáš Drahoňovský**, moderátor (23:00-4:55 hod.)
- **Michal Kubal**, moderátor (4:55-11:59 hod.)
- **Nikola Reindlová**, redaktorka ČT (1:14 hod.)³⁰
- **Andreas Papadopoulos**, redaktor, sociální síť (23:30-4:55 hod.)

²⁹ Pořad *Americká volební noc* je dostupný na ivysilani zde: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10997918455-mimoradne-porady-ct24/220411034000064-americka-volebni-noc>

³⁰ Časový údaj v tomto formátu v této kapitole vždy odkazuje na začátek vstupu a je orientační.

- **Jan Šilhan**, redaktor, sociální sítě (4:55-11:59 hod.)
- **Martin Nejedlý**, simultánní tlumočení (po 6:30 hod.; 8:20 hod.)

Ve studiu moderoval a pořadem od začátku provázel Tomáš Drahoňovský doplňovaný Andreasem Papadopulosem, který měl na starosti internet a sociální sítě. Hodnocení T. Drahoňovského nemůže být jiné než velmi dobré. A. Papadopoulos doplňoval dramaturgii noci aktuálními informacemi a komentáři z internetu a sociálních sítí a podle nás tak činil vhodně zvolenou formou a kvalitním obsahem. Vějíř témat, kterým se pozvaní hosté věnovali v diskuzi, do značné míry souvisel právě s vedením diskuze, nastolováním témat a kladením otázek a toto bylo možné zásluhou primárně T. Drahoňovského. Redaktorka Nikola Reindlová (1:14 hod.) stručně, jasně a velmi výstižně vysvětlila americký volební systém v kostce. Její výčet obsahoval také několik zajímavostí, které jinde nezazněly (práva občanů Guamu, hypotetický případ „remízy“ po volbách). Škoda jen, že tato reportáž se nedočkala prostoru také v „*prime time*“ hlavního zpravodajského pořadu ČT před volbami (i když nutno dodat, že v pořadu *Události* na kvalitní vysvětlení volebního systému USA došlo).

Výkon moderátora Michala Kubala od prvního ranního vstupu ve studiu (4:54 hod.) až do pravého poledne (11:59 hod.) je nutné hodnotit velmi kladně a to nejen co se týče obsahu, širokého výběru témat k diskuzi, kladení doplňujících otázek či formy, nenuceného způsobu vedení diskuze, gest, nevstupováním hostům do řeči atp. Profesionální bylo také využívání technického zázemí a schopnost pružné reakce na aktuální dění. Výše uvedené bylo možné díky viditelnému všeobecnému přehledu a připravenosti M. Kubala a díky zdatnému managementu sociálních sítí ve studiu i interpretaci amerických politických reálií a dynamiky sčítání hlasů Jana Šilhana. Projevy JB (po 6:30 hod.) a DT (8:20 hod.) byly v předstihu moderátorem a redaktory anoncované a projevy obou prezidentských kandidátů velmi dobře tlumočil Martin Nejedlý.

Dílní výtky, z nichž žádná není zásadního charakteru, jsou zmíněné níže - viz Shrnutí a Management Summary.

STUDIO ČT v Praze: výběr hostů do studia

- **Roman Joch**, Občanský institut, Praha (23:30-4:55 hod.)
- **Tomáš Klvaňa**, Newyorská univerzita, Praha (23:30-4:55 hod.)
- **Jan Beneš**, amerikanista, Univerzita Obrany / FF Ostravská univerzita (5:00-11:59 hod.)
- **Jefim Fištejn**, komentátor a publicista (5:00-11:59 hod.)
- **Jiří Pehe** (Skype), politolog, Newyorská univerzita v Praze (5:00-11:59 hod.)

Ve studiu ČT se vystřídaly dvě dvojice odborníků na politické reálie v USA, přičemž ve druhém případě byl ještě třetí host online (Skype).

Prvními hosty ve studiu byli Roman Joch (Občanský institut, Praha) a Tomáš Klvaňa (Newyorská univerzita, Praha). ČT zvolila dvě známé osobnosti českého společenského života, kteří se Spojeným státům věnují. A výběr této dvojice hostů, známých osobností veřejného života v ČR, se ukázal jako velmi dobrý. Ač by některý kritik mohl a priori namítat, že výběr obou diskutujících nebyl nestranný, nýbrž spíše „pravicový“, neboť T. Klvaňa byl – byť krátce - mluvčím prezidenta Václava Klause a konzervativně laděné příspěvky R. Jocha jsou velmi dobře známé, průběh diskuze toto eventuální podezření vůbec nepotvrzoval. Naopak se v názorech vyjadřovaných R. Jochem či T. Klvaňou nijak neprojevovala ideologická předpojatost. Z průběhu celé diskuze nijak nevyplývalo, že by R. Joch byl příznivcem DT, jen snad názorový postoj T. Klvaňy vůči DT, že je [jistým] nebezpečím pro Ameriku, byl jediným zaznamenaným ostřejším výrazem celé diskuze. Debata nad probíranými tématy byla velmi věcná a po obsahové stránce pro diváka ČT rozhodně přínosná. Je jen dobře, že diskuze nebyla vůbec vedena pouze nad aktuálními a průběžně se aktualizujícími výsledky sčítání hlasů, ale moderátor udržoval diskuzi a diváky bdící otevíráním celé plejády dalších témat, které zde uvádíme namátkou: debatovalo se nad prvně zveřejněným *exit poll* (23:55 hod.), o průzkumech veřejného mínění (23:42 hod.), o vnitřně rozhádané Americe (23:32 hod.), o rasových nepokojích (0:47 hod.), o covid-19 v USA (2:20 hod.), o zahraniční politice USA a zahraničně-politických vizích obou kandidátů. V případě stěžejního tématu diskuze voleb oba kandidáti hlouběji poukazovali na různé detaily jednotlivých států USA, např. Texasu (0:24 hod.) a Floridy (0:25 hod.) či se zamýšleli nad předsudky a vzájemným nálepkováním, které „funguje“ ve vztahu mezi republikány a demokraty, neboť se nesmlouvavě označují jako „komunisté“ či „fašisté“ (4:09 hod.).

Nad ránem (5:00 hod.) se novými hosty ve studiu stali Jan Beneš (amerikanista, Univerzita Obrany a FF Ostravská univerzita) a Jefim Fištejn (komentátor a publicista) a po Skypu byl k dispozici online Jiří Pehe (politolog, Newyorská univerzita v Praze).

Pozvání J. Beneše se ukázalo jako skvělou volbou, neboť jeho postřehy představovaly pro diváka ČT značnou přidanou hodnotu. Totéž platí pro hosta na skypu, J. Peheho, jenž vždy skvěle a kultivovaně argumentoval k tématu a pro diváka ČT znamenal jeho vhled do problematiky nemalý přínos.

V případě J. Fištejna jsme tentýž pocit neměli. Je zcela vedlejší, a vzhledem k nestrannému postoji obou ostatních hostů nepodstatné, že J. Fištejn argumentoval „protrumpovsky“. J. Fištejn – zvolenou formou a dikcí spíše mírně agresivní (byť skvěle a

diplomatically „vybírán“ moderátorem Kubalem) – kvalitou argumentací nevybočoval ze standardů občana nadprůměrně zblhlého v politických realitách USA. Domníváme se, že diváci mohli mít větší očekávání, nicméně z jednoho pořadu nedokážeme posoudit, zda byl J. Fištejn, jinak velmi erudovaný novinář, vhodným či nevhodným hostem anebo zda jen „neměl svůj den“.

Všichni tři hosté diskutovali nad celou řadou témat kromě komentování vývoje předběžných volebních výsledků včetně těch nejaktuálnějších. Hostům se brzy poté, co přišli do studia, naskytl možnost vyjádřit se k prvnímu povolebnímu projevu JB (po 6:30 hod.) a o něco později také k projevu DT (8:20 hod.). Je zapotřebí ocenit výdrž hostů, kteří se primárně věnovali volebním rozborům včetně detailních analýz nad již sečtenými volebními okrsky a jejich srovnáváním s tamními výsledky v roce 2016 a odhadování dalšího vývoje. Díky technickým možnostem ve studiu a mapy jednotlivých států USA od agentury AP se stále se aktualizujícími výsledky, se začali hosté, především díky impulsům od moderátora, soustředit na dynamický vývoj v pěti, šesti klíčových státech, kde byly průběžné výsledky nejisté a velmi těsné (výrazněji cca od 10:30 hod.). Hosté, zase díky moderátorovi, ale diskutovali i nad dalšími souvisejícími tématy, které musely být pro diváky ČT velmi atraktivní a zároveň vysoce informativní. Opět jen namátkou jmenujme několik z nich: fenomén Antifa v USA, koncept federálního systému USA, problematika vztahu prezidenta s kongresem či téma konzervativních soudců (po 11:00 hod.).

Dílní výtky jsou zmíněné níže - viz dále Shrnutí a doporučení – Summary Management.

Redaktoři ČT „v terénu“

- **Barbora Šámalová**, živě (Čína) (6:51 hod.)
- **David Borek**, živě (Izrael) (8:49 hod.)
- **Bohumil Vostál**, živě (Velká Británie) (11:15 hod.)
- **Václav Černožský**, živě (Istanbul) (11:41 hod.)
- **Martin Jonáš** (Berlín), předtočený rozhovor s Bernhard Schling, spisovatel (4:56 hod.)
- **Tomasz Jędruchów** (Moskva, *Telewizja Polska*, česky) (7:26 hod.)

Ve světle pracovního nasazení, které podávali redaktoři v USA (Martin Řezníček, New York; David Miřejovský, Washington) prostřednictvím svých reportáží pro ČT před volbami i v den voleb, se nám jeví jimi podaný výkon v pořadu *Americká volební noc* jako na hranici možností. Zatímco v první části noci zaznívaly vstupy a reportáže D. Miřejovského,

M. Řezníček komentoval průběh volební noci a neúnavně moderoval diskuzi s hosty na střeše Českého centra v New Yorku či vedl diskuzi s celou plejádou hostů. M. Řezníček se v průběhu *Americké volební noci* během celé řady živých vstupů jeví jako neúnavný, profesionální, ale také jako redaktor schopný vyrukovat s dotazy věcnými a přesnými, pokud vedl interview. M. Řezníček dále projevoval pohotovost a schopnost pro případné korekce při argumentaci s relevantními daty, pokud respondent s argumenty odbíhal „neověřeným“ směrem (srov. např. rozhovor se Stanislav Kotyza od 0:55 hod.). Ještě ráno (8:42 hod.) shrnul M. Řezníček pro českého diváka první reakce na projev DT a neúnavně referoval o posledním vývoji v USA (9:34 hod.).

V této souvislosti je nutné neopomenout, že ČT díky síti svých zpravodajů informovala diváka ČT o dění ve světě: nejdříve živě vystoupila (6:51 hod.) zahraniční zpravodajka ČT v Asii Barbora Šámalová (Čína), poté (8:49 hod.) blízkovýchodní zpravodaj David Borek (Izrael), zahraniční zpravodaj ve Velké Británii Bohumil Vostál (po 11:00 hod.) a na závěr (11:41 hod.) Václav Černožský (Istanbul). Mezitím ČT zprostředkovala téma amerických voleb v Rusku (7:26 hod.) díky spolupráci s tanním polským zpravodajem veřejnoprávní TVP (*Telewizja Polska*) Tomaszem Jędruchówem (hovořícím česky). Ve všech výše uvedených případech využili redaktoři dlouhý časový prostor k hodnocení země, regionu ve vztahu k americkým volbám v širším kontextu a pro diváka veřejnoprávní televize tak musel být jejich komentář nesporným přínosem. Zajímavou kulturní vsuvkou pak byl předtočený rozhovor redaktora ČT Martina Jonáše (Berlín) se spisovatelem Bernhardem Schlingem (4:56 hod.).

Dílní výtky k tomuto bodu nemáme žádné.

Hosté mimo studio

- **Charlotte T. Masaryková**, kurátorka, pravnučka TGM (23:20 hod.)
- **Eliška Hašková Colledge**, bývalá poradkyně amerických prezidentů (23:44 hod.)
- **Michal Mejstřík**, ekonom FSV UK, Praha (23:58 hod.)
- **Miroslav Konvalina**, ředitel Českého centra v USA, New York (0:09 hod.)
- **Věra Navrátilová**, podnikatelka, průvodkyně (1:30 hod.)
- **Stanislav Kotyza**, podnikatel (0:55 hod.)
- **Josef Baláž**, prezident BBLA, České krajanské spolky (1:20 hod.)
- **Daniel Prokop**, sociolog, PAQ Research, člen ekonomické Rady vlády (1:30 hod.)
- **Christopher Haarwood**, profesor češtiny na Kolumbijské univerzitě (1:43 hod.)
- **Martin Plavec**, kardiolog, Yale University (2:10 hod.)
- **Jan Švejnar**, Kolumbijská univerzita a CERGE (2:32 hod.)

- **Ondřej Schneider**, konzultant Světové banky (3:17 hod.)
- **Martina Formanová**, spisovatelka, vdova po Miloši Formanovi (3:41 hod.)
- **Olga Matušková**, manželka Waldemara Matušky (3:51 hod.)
- **Vít Stuchl**, majitel, Bohemian Spirit Restaurant, New York (4:16 hod.)
- **Michael Kraus**, politolog, Middlebury College, Vermont (4:32 hod.)
- **Bernhard Schling**, spisovatel, interview (Martin Jonáš, redaktor ČT) (4:56 hod.)
- **Igor Lukeš**, profesor historie a mezinárodních vztahů, Boston univerzity (5:14 hod.)
- **Hynek Kmoníček**, velvyslanec ČR v USA (6:27 hod.)
- **Dušan Neumann**, novinář žijící v Nennsylvánii (7:19 hod.)
- **Tomáš Petříček** (ČSSD), ministr zahraničí ČR (7:40 hod.)
- **Pavel Fischer** senátor (nestraník), předseda výboru pro zahraniční věci (7:50 hod.)
- **Ondřej Veselý** (ČSSD), předseda zahraničního výboru PS (8:54 hod.)
- **Michal Žantovský**, ředitel, knihovna Václava Havla (9:45 hod.)
- **Miloš Vystrčil** (ODS), předseda Senátu PČR (11:25 hod.)

Z výše uvedeného výčtu plejády vybraných hostů je patrné, že ČT do pořadu Americká volební noc pozvala velké množství osobností politického, ekonomického, kulturního a společenského života také dle profese, věku (případně genderu) a názorového proudu. To platí o Čechoameričanech, kteří tvořili „první vlnu“ pozvaných hostů do pořadu. Někteří z hostů se otevřeně vyjadřovali pro DT a činili tak z různých úhlů pohledu, ať už to byla osobnost blízká americkému politickému establishmentu (Eliška Hašková, Colledge), případně někdo z podnikatelských kruhů v USA (Stanislav Kotyza) anebo člověk z oblasti kultury (Olga Matušková). Jiní naopak zdůvodňovali své sympatie ke kandidátovi JB a činili tak z důvodů rasismu v USA (Věra Navrátilová) anebo argumentovali širšími kulturními a společensko-politickými aspekty (Martina Formanová). Klíčovým tématem voleb v USA zůstává ekonomika a fundovaný pohled divákovi ČT obstarala řada „nočních“ hostů (Michal Mejstřík, Jan Švejnar, Ondřej Schneider). Je dobře, že dramaturgie pořadu pamatovala i na další významné téma voleb v USA, covid-19, které bylo také probráno v širších souvislostech (Martin Plavec). Zajímavý impuls dodal *Americké volební noci* rozhovor o ne příliš reflektovaných tématech, např. že „nebílí“ voliči automaticky nevolí JB či o (ne)volebním právu propuštěných vězňů v USA (Daniel Prokop). Hodnotnou kulturní vsuvkou nad ránem byl předtočený rozhovor Martina Jonáše (ČT) o vztazích USA s Evropou se světoznámým spisovatelem Bernhardem Schlingem, autorem Předčítače, jedné z nejprodávanějších knih v Německu.

Je dobře (a logické), že s přibývajícím nocí a zveřejňováním dílčích výsledků sčítáním hlasů se do éteru dostávali více akademici z amerických univerzit a novináři českého původu, tedy „insideři“, kteří nejen interpretovali předčasné výsledky, nýbrž nočnímu divákovi ČT také erudovaně popisovali politické reálie v USA v širším kontextu (Michael Kraus, Igor Lukeš, Dušan Neumann). Je nanejvýš vhodné, že do ranního a dopoledního vysílání pořadu se ke slovu dostali diplomat (Hynek Kmoníček) a politici – zástupce vlády a obou komor PČR, kteří z titulu své funkce mají k danému tématu co říci (Tomáš Petříček, Pavel Fischer, Ondřej Veselý, Miloš Vystrčil).

4.2. Shrnutí a doporučení – *management summary*

V pořadu Americká volební noc ČT podle našeho názoru odvedla velmi dobrý výkon, a to díky detailní propracovanosti dramaturgie pořadu, výběrem hostů (částečná kritika viz dále) a výkonem redaktorů, moderátorů a díky technické a internetové podpoře. Pro zpětnou vazbu doporučujeme, aby byla příště realizována analýza komparace *Americké volební noci* na ČT a v jiných televizích v ČR (TV Nova, TV Prima), případně v zahraničí (Slovensko, USA).

Studio ČT: Moderátoři a grafické/vizuální provedení: Silnou stránkou byli profesionální a neúnavní moderátoři, s pestrým tematickým záběrem a širokým rezervoárem otázek, kteří se mohli spolehnout na logistickou podporu v oblasti sociálních sítí. Nejen jasná a výstižná, ale i poutavá a neotřelá byla pasáž vysvětlující americký volební systém.

O solidním logistickém výkonu manažerů sociálních sítí ve studiu již byla řeč stejně jako o spolehlivém simultánním tlumočení. Z vysílání kriticky hodnotíme snad jen téma zabezpečení voleb, které (na sledovaných TV stanicích ostatně prakticky nerefléktované) bylo zahájeno ve 2:45 hod., nicméně následná debata se tematicky obrátila k obecné rozpravě o vztazích s Ruskem, Čínou a tématy, které se zabezpečením voleb nesouvisely.

Okázalá grafika agentury AP, která tvořila osu celého pořadu, se jevila jako velmi vhodně zvolená v kontrastu s některými méně přehlednými grafikami prezentovanými během volební noci v USA (např. Fox News). Nicméně pro některého diváka schopného a nárokovatelného spektakulární grafický vizuál a více aktualizovaných informací naráz poměrně konzervativní mapa agentury AP mohla asociovat jistou „informační chudobu“. Pořad byl doprovázen celou řadou zajímavých archivních a ilustrativních videí, z nichž je třeba vyzdvihnout příklad na monitoru neuznaných podpisů při korespondenčním hlasování (1:42 hod.).

Díličím nedostatkem pak byla absence TV titulků u některých účinkujících. Například u J. Fištejna při jeho prvním vstupu dlouho trvalo, než se titulek se jménem a pracovní náplní objevil. Totéž bylo možné pozorovat u řady dalších vystupujících osob, i když již poměrně dlouho řečnili – např. Miroslav Konvalina (0:09 hod.) či Jan Šilhan (ČT) po páté hodině ranní při uvedení do studia.

Hosté ve studiu: Výběr hostů byl proveden s cítem pro paritní účast stoupců konzervativního a liberálního proudu. Téměř ve všech případech byli zvolení hosté přínosem a zážitkem pro diváka veřejnoprávního média. Zůstává jen otázkou vhodnosti pozvat komentátora a publicistu (J. Fištejn), který na rozdíl od ostatních odborníků na politiku v USA příliš inovativního vhledu do reálií americké politiky nedodal.

Redaktoři ČT „v terénu“: Bez výtek. Naopak je nutné vyzdvihnout mimořádný výkon redaktorů ČT v USA jako i dalších redaktorů ČT ve světě.

Hosté mimo studio: Velmi pestré co do výběru, Čechoameričané, odborníci na USA, významní čeští politici a další osobnosti českého politického a společenského života. Výběr byl učiněn s cítem pro vyváženost.

SHRnutí – Reportáže o předvolební USA – Americká volební noc (3.11. -4.11.2020)	
<p style="text-align: center;">Silné stránky (ČT):</p> <ul style="list-style-type: none"> • silný tým redaktorů a moderátorů; • skvělá dramaturgie pořadu; • vysoká informační hodnota pořadu; • vyváženost a nestrannost vůči DT a JB; • skvělá práce a nasazení redaktorů v USA; • skvělá práce a nasazení moderátorů ve studiu ČT; • dobrá spolupráce moderátora s redaktorem na sociální síť (studio); • vhodný výběr hostů ve studiu (na 1 výjimku) • vhodnost diskutujících hostů i chronologie mimo studio (1. Čechoameričané, odborníci, politici); • vydařený simultánní překlad videí JB a DT; • průběžné výsledky z AP přehledné; 	<p style="text-align: center;">K posouzení (ČT):</p> <ul style="list-style-type: none"> • nevhodnost pozvání 1 hosta z 5 (J. Fištejn); • otázka jisté „chudé vizuální informativnosti“ AP pro náročné diváky během sčítání hlasů (srov. např. s Fox News); • náhlý odklon od slibovaného tématu zabezpečení voleb v nočních hodinách;
Doporučení pro ČT:	

- otázka hostů ve studiu, nutnost budovat a aktualizovat databáze;
- otázka kombinování grafického studia AP s jiným, případně přechod na jiné, aktualizovanými informacemi, „vykrmenější“ grafické studio;
- další program zvážit po srovnání podle zkušeností z jiných (kontinentálních) televizních stanic – např. Německo, Slovensko;

Summary

V souvislosti s pořadem *Události* je nutné vyzdvihnout, jak už podrobněji zaznělo výše, že na práci ČT se odrážela realita erudovaného a zkušeného týmu redaktorů a moderátorů. Pořady srovnávaných komerčních stanic, *Televizní noviny* TV Nova TV a *Hlavní zprávy* TV Prima adekvátní redakční týmy nabídnout nemohly. ČT tak logicky provedla diváka nejdůležitějšími fenomény předvolebního klání v USA a neopomenula se přitom ve svých reportážích věnovat celému vějíři témat do hloubky, včetně těch, které komerční televizní stanice v ČR často vůbec nerefletovaly. Reportáže ČT byly velmi dobře zpracované, bohaté na informace, přehledné graficky, vizuálně, číselně i statisticky. Při našem ověřování užívaných informací, číselných údajů a argumentů nebyl v případě ČT zjištěn téměř žádný rozpor, což nebylo vždy pravdou při hodnocení zpravodajských pořadů TV Prima a TV Nova. V obecné rovině je možné konstatovat, že zatímco TV Nova vsadila spíše na *infotainment* se všemi klady, riziky i zápory, TV Prima dokázala představovat divákům solidnější informační servis, který v některých dílčích aspektech mohl být s ČT srovnatelný, nicméně celkové hodnocení vyznívá jednoznačně ve prospěch ČT. Je však nutné zdůraznit, že vysílání všech sledovaných relací jsme shledali jako nestranné a vyvážené.

V případě pořadu *Události, komentáře* ČT, který byl hodnocen samostatně (a neporovnáván s jinými analyticko-zpravodajskými pořady), platí v zásadě totéž co pro *Události*. Témata zaměřená na peripetie předvolebního období v USA divákovi zprostředkoval profesionální tým redaktorů přímo z USA (New Yorku, Washingtonu a Nashvillu), a to v kultivované formě, z mnoha úhlů pohledu a s vysokou mírou informovanosti.

Relace *Americká volební noc*, poslední z hodnocených pořadů odvysílaných na ČT, hodnotíme velmi kladně. Kromě již zmiňovaného profesionálního týmu redaktorů v USA se ČT mohla opřít o skvělou dramaturgii celého pořadu. Také proto mohla divákům nabídnout pestrou paletu relevantních témat, hostů ve studiu a hlavně v terénu – od Čechoameričanů, přes odborníky až k významným politikům. Také práci moderátorů ve studiu, včetně těch obhospodařujících sociální sítě, je nutné hodnotit jen známkou nejvyšší kvality.

U všech sledovaných relací ČT jsme zaznamenali též dílčí výhrady či náměty k zamyšlení, které jsme vždy poctivě uvedli do dílčích shrnutí a věříme, že mohou být případně podnětné pro ještě kvalitnější vysílání v budoucnosti. Celkové vyznění ČT je tedy velmi dobré až vynikající, a to nejen ve srovnání s obdobnými zpravodajskými relacemi komerčních TV stanic, totéž platí i pro *Události* a *Americkou volební noc*.

PŘÍLOHY

TABULKA č. 1: Témata prezidentských voleb v USA

den	téma*
15.-31.10.2020	
15.	<ul style="list-style-type: none"> plánovaná druhá prezidentská debata (odřeknuta kvůli pandemii); reflexe vlastních debat obou kandidátů; členové týmu Kamaly Harrisové testováni pozitivně na covid; B. Obama vstupuje do předvolební kampaně (podpora JB);
16.	<ul style="list-style-type: none"> reakce na prezidentskou debatu (DT a S. Guthrie); slyšení soudkyně A.C. Barrettové v Senátu Kongresu USA; Chris Christie žádá, aby prezident dělal víc proti koronaviru;
17.	<ul style="list-style-type: none"> DT ve <i>swing state</i>: „<i>nechci prohrát s nejhorším kandidátem v historii politiky</i>“; JB (drive-in) v Detroitu: „<i>nepanikaříme, on panikařít</i>“;
18.	<ul style="list-style-type: none"> DT ve <i>swing state</i>: poprvé zmiňuje, co by dělal, kdyby prohrál; získává méně peněz než JB; DT zpochybňuje roušky; JB: je to nezodpovědné; JB: koronavirus je opět na vzestupu;
19.	<ul style="list-style-type: none"> Dr. Fauci připouští (pořad 60 minutes), že se obával, že DT chytí Covid-19, když pozoroval jak se nikdo v Bílém domě nechrání; předvolební kampaň ve <i>swing states</i>
20.	<ul style="list-style-type: none"> DT napadá A. Fauciho (označil ho za idiota); rozhodnutí Nejvyššího soudu: Pensylvánie může počítat hlasy i tři po skončení voleb;
21.	<ul style="list-style-type: none"> zasahování skupiny “Proud boys” do amerických voleb Informace o bankovním účtu DT v Číně Obama se připojuje k JB, zpochybňuje politiku DT
22.	<ul style="list-style-type: none"> 3. prezidentská debata (podle plánu) – bude odstraněna bariéra z plexiskla; Irán a Rusko rozesílají falešné emaily (FBI varuje)
23.	<ul style="list-style-type: none"> reakce na prezidentskou debatu; oba kandidáti se ve svých kampaních vrací k prezidentské televizní debatě odhalen nepovedený atentát na JB
24.	<ul style="list-style-type: none"> protesty lidí v reakci na rozhodnutí soudu v případě zastřelené Breonna Taylor, která byla zastřelena policií;
25.	<ul style="list-style-type: none"> DT znovu potvrzuje, že neřekne, zda pokojně předá vládu, pokud prohraje; šéf FBI (Christopher A. Wray) potvrzuje, že nemá údaje o žádných podvodech, o kterých mluvil DT; Mark Meadows (<i>White House Chief of Staff</i>) potvrzuje, že vláda nebude bojovat s šířením Covid-19, bude se snažit zajistit co nejrychleji vakcínu;
26.	<ul style="list-style-type: none"> Covid-19 v USA roste: DT: vše vyřešíme, JB: noste roušky; očekává se rozhodnutí Senátu Kongresu USA ve věci jmenování soudkyně A. C. Barrettové;
27.	<ul style="list-style-type: none"> A. C. Barrettová jmenována soudkyní Nejvyššího soudu USA; DT pokračuje v mítincích s občany, i když případů nakažených s Covid-19 roste; DT zpřísňuje sankce na iránské banky; protesty ve Philadelphii po zastřelení ozbrojeného černochoa Waltera Wallace jr.;
28.	<ul style="list-style-type: none"> Prezident DT pokračuje v předvolební kampani (voliči chodí bez ochrany obličejů); protesty proti zastřelení Waltera Wallace ml.; rostou počty předčasně odeslaných hlasovacích lístků; B. Obama se zapojil do předvolební kampaně na Floridě, odsoudil chování DT; DT kritizuje hlasování poštou;
29.	<ul style="list-style-type: none"> lidé na mítincích DT nemají masky a studie potvrzují, že po těchto akcích s DT roste počet

	nakažených; • Nejvyšší soud rozhodl, že státy Pensylvánie a Severní Karolína mohou přijmout hlasy i po 3. 11.;
30.	• DT i JB (drive-in) dělají kampaň na Floridě; epicentrum Covid-19; DT slibuje, že nikdy neudělá „lock-down“; • rekordní nárůst hlasů poštou;
31.	• Obama a JB se setkávají na mítinku (poprvé za celou kampaň) • Průběh kampaní obou kandidátů • DT v pěti státech
1.-3.11.2020	
1.	• DT pět mítinků ve 4 státech; • JB v Pensylvánii; • incident s fanoušky DT (autem najížděli do vozů JB) • eskaluje spor mezi DT a dr. Faucim;
02.	• JB a DT kampaň ve <i>swing states</i> ; • DT chce vyhodit dr. Fauciho; • DT varuje, že zastaví sčítání hlasů, nebudou-li v den voleb sečteny včas;
03. 11.	• rekordní volební účast; • Washington se opevňuje v očekávání protestů; • DT: „ <i>Winning is easy, losing is never easy</i> “; • hlasování poštou jako kontroverzní téma;

* Významným tématem zpravodajství v USA ve většině sledovaných dnech byl vzestup infikovaných Covid-19.

Tabulka zpracována autory zejména dle NBC News, ale též s pomocí Top U.S. & World Headlines a DemocracyNow.

TABULKA č. 2: Souhrnné statistiky, pořad Události, ČT

Reportáže o předvolební kampani v USA 15.10.-3.11.2020							
	Σ času pořadu R*	začátek R-US (čas) **	R-US (stopáž)	Σ R	R-US: Σ R	Σ Rz	R-US: Σ Rz
říjen							
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>
15.	54:03	26:20	2:30	28	15.	6	4.
16.	52:45	23:23	2:28	36	15.	9	5.
17.	52:45	15:35	2:35	29	9.	7	4.
18.	---						
19.	55:53	17:34	2:52	26	9.	6	3.
20.	54:59	37:58	0:40	36	22.	10	6.
21.	55:43	45:15	0:20	25	19.	5	3.
22.	54:18	20:14	2:32	26	9.	6	2.
23.	53:11	35:57	2:32	29	19.	5	1.
24.	50:34	38:57	0:22	30	23.	9	6.
25.	49:56	18:30	2:30	28	13.	9	4.
26.	---						
27.	53:17	19:21	1:50	29	10.	6	1.
28.	---						
29.	53:36	38:30	2:42	33	24.	5	5.
30.	54:40	40:14	2:40	33	24.	7	5.
31.	49:35	22:40	2:48	29	15.	8	6.
listopad							
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>
1. (2x)	48:36	12:18	5:01	33	11.-12.	8	2.-3.
2.	54:00	16:20	4:30	30	10.	7	3.
3. (8x)	52:21	14:49	22:46	25	8.-15.	13	4.-11.
Ø	0:50:01	0:26:07	3:38	30	15.	7	4.
Σ	-	-	1:01:38	505	-	127	-

Pozn.: K prvnímu sloupci: Pojmy s násobky, např. 2x, 3x u 1. sloupce jsou, pokud je v evidenci IT NEWTON či ANOPRESS adekvátní počet reportáží k volbám v USA za daný den. Pokud je v daném dni více reportáží u sloupců č. 6 a 8 se započítávají ty zařazené do vysílání nejčasněji.

* Vysvětlení k anotaci u sloupců 2-9: R = reportáž. R-US = reportáž(-e) o volbách v USA. Σ R = celkový počet reportáží v pořadu za daný den. R-US: Σ R = Pořadí odvysílané reportáže o USA v rámci všech reportáží. Σ Rz = celkový počet zahraničních reportáží odvysílaných v daný den. R-US: Σ Rz = pořadí odvysílané reportáže o USA v rámci všech zahraničních reportáží.

** Započítáván je vstup od začátku moderátora(-ky), příp. od začátku speciální znělky k volbám v USA. Nepočítají se reportáže anebo jejich části, které jsou o USA, ale nevztahují se k volbám (např. dvě reportáže o USA dne 28.10. o Filadelfii a nepokojích v USA), příp. anonce k volebním pořadům (např. 3.11. k Americké volební noci).

TABULKA č. 3: Souhrnné statistiky, pořad *Televizní noviny*, TV Nova

Reportáže o předvolební kampani v USA 15.10.-3.11.2020							
	Σ času pořadu R*	začátek R-US (čas)	R-US (stopáž)	Σ R	R-US: Σ R	Σ Rz	R-US: Σ Rz
Říjen							
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>
15.	40:37	25:00	2:44	21	9.	8	3.
16.	49:59	20:16	2:14	20	10.	6	2.
17.	36:54	23:36	2:46	14	6.	4	2.
18.	38:02	31:36	1:55	14	10.	3	1.
19.	39:34	21:23	2:00	19	10.	5	1.
20.	---						
21.	39:47	35:34	1:56	8	6.	2	1.
22.	40:47	36:53	1:47	16	15.	3	2.
23.	39:45	28:31	1:46	12	4.	5	1.
24.	---						
25.	36:04	23:53	1:57	20	12.	3	2.
26.	41:27	29:49	2:41	21	11.	6	2.
27.	45:59	26:06	2:37	21	7.	6	1.
28.	43:41	26:46	0:50	12	8.	2	2.
29. (3x)	41:04	28:02	5:21	18	12.	5	3.
30. (2x)	40:42	26:25	7:01	17	12.	6	3.
31.	37:21	21:35	7:37	14	9.	4	3.
Listopad							
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>
1.	39:59	21:04	7:06	18	11.	5	2.
2.	40:12	15:38	8:44	18	6.	7	2.
3. (3x)	45:01	20:02	15:25	17	7.	4	2.
Ø	40:56	25:40	4:15	17	9	5	2
Σ			1:16:27	300		84	

Pozn.: K prvnímu sloupci: Pojmy s násobky, např. 2x, 3x u 1. sloupce jsou, pokud je v evidenci IT NEWTON či ANOPRESS adekvátní počet reportáží k volbám v USA za daný den. Pokud je v daném dni více reportáží u sloupců č. 6 a 8 se započítávají ty zařazené do vysílání nejčasněji.

* Vysvětlení k anotaci u sloupců 2-9: R = reportáž. R-US = reportáž o volbách v USA. Σ R = celkový počet reportáží v pořadu za daný den. R-US: Σ R = Pořadí odvysílané reportáže o USA v rámci všech reportáží. Σ Rz = celkový počet zahraničních reportáží odvysílaných v daný den. R-US: Σ Rz = pořadí odvysílané reportáže o USA v rámci všech zahraničních reportáží.

** Započítáván je vstup od začátku moderátora(-ky), příp. od začátku speciální znělky k volbám v USA. Nepočítají se reportáže anebo jejich části, které jsou o USA, ale nevztahují se k volbám (např. reportáž o Schwarzenegrovi), příp. anonce k volebním pořadům (např. Střepiny dne 18.10. a 1.11.2020).

TABULKA č. 4: Souhrnné statistiky, pořad *Hlavní zprávy*, TV Prima

Reportáže o předvolební kampani v USA 15.10.-3.11.2020							
	Σ času pořadu R*	začátek R-US (čas)	R-US (stopáž)	Σ R	R-US: Σ R	Σ Rz	R-US: Σ Rz
Ríjen							
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>
15. (3x)	41:30	22:19	5:41	20	11.-13.	4	2.
16. (2x)	40:39	20:25	3:58	21	10.	2	1.
17.	---						
18.	41:10	33:06	1:44	19	15.	4	2.
19.	42:23	24:21	2:09	22	13.	3	3.
20.	41:42	22:04	2:00	21	12.	3	3.
21.	---						
22.	41:16	26:37	4:01	19	12.	3	1.
23.	41:43	29:37	2:35	19	14.	2	2.
24.	41:41	38:52	0:41	21	20.	9	9.
25.	41:30	18:48	1:38	19	8.	3	1.
26.	40:58	26:37	2:03	23	15.	3	3.
27.	---						
28.	39:18	23:33	2:39	22	13.	4	2.
29.	---						
30.	41:16	28:28	2:56	22	15.	4	2.
31. (2x)	41:16	6:14	5:39	19	4.-5.	9	1.-2.
Listopad							
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>
1. (2x)	41:12	16:20	3:43	22	10.,13.	6	2., 4.
2. (2x)	40:48	17:06	8:16	19	11.-12.	6	4.-5.
3. (4x)	41:31	26:44	10:45	17	13.-16.	7	4.-7.
Ø	41:15	23:49	3:49	20	12.	5	3.
Σ	-	-	1:00:57	325	-	72	-

Pozn.: K prvnímu sloupci: Pojmy s násobky, např. 2x, 3x u 1. sloupce jsou, pokud je v evidenci IT NEWTON či ANOPRESS adekvátní počet reportáží k volbám v USA za daný den. Pokud je v daném dni více reportáží u sloupců č. 6 a 8 se započítávají ty zařazené do vysílání nejčasněji.

* Vysvětlení k anotaci u sloupců 2-9: R = reportáž. R-US = reportáž(-e) o volbách v USA. Σ R = celkový počet reportáží v pořadu za daný den. R-US: Σ R = Pořadí odvysílané reportáže o USA v rámci všech reportáží. Σ Rz = celkový počet zahraničních reportáží odvysílaných v daný den. R-US: Σ Rz = pořadí odvysílané reportáže o USA v rámci všech zahraničních reportáží.

** Započítáván je vstup od začátku moderátora(-ky), příp. od začátku speciální znělky k volbám v USA. Nepočítají se reportáže anebo jejich části, které jsou o USA, ale nevztahují se k volbám (např. 17.10. k pandemii v USA, 24.10 a reportáž o A. Schwarzeneggerovi), příp. anonce k volebním pořadům (např. 21.10. a 22.10. upoutávka na superdebatu).

TABULKA č. 5: Události, komentáře (sledované období 15.10.-3.11.2020)

d.	reportáž (R)*	H**	začátek R-US (čas)	R-US (stopáž)	Délka stopáže vs. Σ UK (%)	R-US: Σ R	R-US: Σ Rz
říjen							
22.	Amerika: Trump vs. Biden	NE	48:43	3:15	5.4 %	5. z 6	1. ze 2
23.	Poslední prezidentská debata v USA	NE	47:56	2:33	4.1 %	3. ze 4	1. z 1
30.	Rozhovor: V úterý Američané volí prezidenta	NE	30:27	7:32	12.3 %	3. z 5	1. ze 2
listopad							
2.	Den před US volbami	NE	28:42	22:18	36.9 %	4. ze 7	2. ze 3
3.	Den voleb prezidenta	ANO	29:42	24:42	40.3 %	3. ze 4	1. z 1

* Reportáž = R.

** H – headliny, znamená, zda téma voleb v USA zmíněno v headlinech na úvod pořadu.

R-US = reportáž o volbách v USA.

Délka stopáže vs. Σ UK (%) – délka stopáže v % vyjádření k celkové délce pořadu.

R-US: Σ R Pořadí odvysílané reportáže o USA v rámci všech reportáží.

R-US: Σ Rz pořadí odvysílané reportáže o USA v rámci všech zahraničních reportáží.

Údaje uváděny v minutách a sekundách (MM:SS).

**Celý pořad Události komentáře je anoncován na 60 minut. Ve všech sledovaných případech však měl stopáž v rozmezí od 59:44 (22.10.) přes 1:01:02 (30.10.), 1:01:16 (3.11.), 1:01:23 (2.11.) až k 1:02:35 (23.10.).

TABULKA Č. 6 Hlavní témata odvysílaných reportáží

d.	ČT <i>Události</i>	NOVA <i>Televizní noviny</i>	PRIMA <i>Hlavní zprávy</i>
říjen			
15	• oddělené TV debaty kandidátů / „swing-states“	• oddělené TV debaty kandidátů / covid-19	• oddělené TV debaty kandidátů • Češi v USA a volby
16	• TV debata a DT / JB	• TV debata a DT / JB	• TV debata a JB • Prezidentská debata a DT
17	• předčasné a korespondenční hlasování	• Témata kampaní (DT a média, covid-19, předčasné hlasování)	• Washington během pandemie
18	---	• Témata kampaní (DT a média, covid-19, průzkumy, rasismus)	• Demonstrace příznivců a odpůrců (DT a JB) ve Washingtonu
19	• Covid-19 a předvolební kampaň	• kampaň: DT (superman) / JB (milkshake)	• Předčasné a korespondenční hlasování
20	• Téma korupce Bidenu v Číně / poslední TV debata	---	• Blíží se poslední TV debata
21	• Téma DT a účet v Číně	• covid-19 a kampaň / korespondenční hlasování	---
22	• TV Debata / kampaň a swing-states / B. Obama	• TV Debata / bezpečnost voleb (Írán, nekalosti)	• Kampaň DT / kampaň B. Obamy / Superdebata
23	• Reflexe TV debaty	• Reflexe TV debaty	• Reflexe TV debaty
24	• DT odvolil		• DT odvolil
25	• Ekonomika jako téma / Pittsburgh	• Předčasné hlasování	• Mítinky Baracka Obamy / DT Covid-19
26	---	• téma voleb: Covid-19	• Údajné podvody a korupce Huntera Bidena
27	• kampaň a A. Barrettová členkou Nejvyššího soudu	• DT stahuje náskok JB	---
28	---	• DT a JB a spory o zahraniční politiku	• Češi v Chicagu budou volit
29	• víceprezidenští kandidáti / K. Harrisová a M. Pence	• Klíčové státy (a Florida) • Kampaň JB • Kampaň DT	---
30	• volební téma Mexická zed'	• • Kampaně DT a JB ve	• Afroameričané v USA

		Wisconsinu	
31	<ul style="list-style-type: none"> • Průzkumy a klíčové státy 	<ul style="list-style-type: none"> • Kampaně DT a JB / atmosféra z kampaně DT 	<ul style="list-style-type: none"> • Washington a zatemňování výloh • Předčasné a korespondenční hlasování • Význam Wisconsinu • Farmáři USA před volbami
listopad			
1	<ul style="list-style-type: none"> • sčítání korespondenčních hlasů 	<ul style="list-style-type: none"> • Kampaně DT a JB Pensylvánie / B. Obama / anketa 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnostní situace ve Washingtonu • Význam Pensylvánie • Reportáž z Detroitu
2	<ul style="list-style-type: none"> • Vrchol kampaně • Bezpečnostní situace 	<ul style="list-style-type: none"> • Kampaně DT a JB / Pensylvánie / bezpečnost / předvolební průzkumy / covid-19 / předčasné hlasování / sázkaři 	<ul style="list-style-type: none"> • Předčasné a korespondenční hlasování • Problematika průzkumů • Bezpečnost a Minneapolis • Představení obou kandidátů
3	<ul style="list-style-type: none"> • Závěr kampaně • DT věří ve vítězství • kampaň DT • Volební systém v USA • Průzkumy a JB • JB a kampaň • Volby do Kongresu • Kdy budou výsledky voleb 	<ul style="list-style-type: none"> • Covid-19 tématem • Představení DT a JB / bezpečnostní situace / Washington a Delaware / • Z. Gažda natočil H. Clintonovou, když omdlela 	<ul style="list-style-type: none"> • Vrchol kampaně • Bezpečnostní situace • Delaware, „město JB“ • Koho v USA volí slavní

Hlavní téma stanoveno podle obsahu konkrétních reportáží.

TABULKA č. 7 Přehled názvů reportáží k předvolební kampani v USA (ČT)

<i>Události</i> (15.10.-3.11.)	
říjen	
15.	• Vrcholí kampaně před volbami v USA
16.	• Televizní vystoupení kandidátů na prezidenta
17.	• Zájem lidí o prezidentské volby v USA
18.	---
19.	• Předvolební kampaň v USA
20.	• Donald Trump obvinil rodinu Joea Bidena z korupce
21.	• Trump má údajně účet v Číně
22.	• Poslední předvolební debata v USA
23.	• Poslední debata Trumpa s Bidemem
24.	• Donald Trump odvolil v letošních prezidentských volbách
25.	• Ekonomická kondice USA před volbami
26.	---
27.	• Trumpův úspěch s Amy Barrettovou
28.	---
29.	• Kampaň víceprezidentských kandidátů
30.	• Mexická zeď jako téma voleb v USA
31.	• Vyrovnané šance Trumpa a Bidena
listopad	
1.	• Sčítání korespondenčních hlasů • Vyrovnané šance Trumpa a Bidena
2.	• Finále předvolební kampaně v USA
3.	• Prezidentské volby v USA • Donald Trump věří ve vítězství • Předvolební kampaň Donalda Trumpa • Volební systém v USA • Průzkumy favorizují Joea Bidena • Zdraví Bidena jako téma kampaně • Američané volí také do obou komor Kongresu • Na výsledek se může čekat déle než obvykle

Dle IT NEWTON a ANOPRESS.

TABULKA č. 8 přehled názvů reportáží k předvolební kampani v USA (TV Nova)

<i>Televizní noviny</i> (15.10.-3.11.)	
říjen	
15.	• Debata nebude, kandidáti vystoupí v televizi zvlášť
16.	• Oddělené diskuze prezidentských kandidátů
17.	---
18.	• Pokračují kampaně prezidentských kandidátů
19.	• Trump vs. Biden: předvolební kampaně vrcholí
20.	---
21.	• Nemoc covid-19 komplikuje volby prezidenta USA
22.	• Trump vs. Biden: předvolební kampaň kandidátů vrcholí
23.	• Trump. vs. Biden: poslední předvolební debata kandidátů
24.	---
25.	• Trump vs. Biden: miliony Američanů už mají odvoleno
26.	• Kandidáty opět rozděluje téma koronaviru
27.	• Donald Trump stahuje náskok svého rivala Joa Bidena
28.	• Kandidáti se neshodnou v zahraniční politice
29.	• Donald Trump dělá vše pro to, aby Floridu získal • Kampaň demokratického kandidáta Bidena • Kampaň republikánského kandidáta Trumpa
30.	• 4 dny do volby nejmocnějšího muže planety • 4 dny do volby nejmocnějšího muže planety
31.	• 3 dny do volby nejmocnějšího muže planety
listopad	
1.	• 2 dny do volby nejmocnějšího muže planety
2.	• Trump vs. Biden: do voleb prezidenta USA zbývá jeden den
3.	• Trump vs. Biden: volby prezidenta USA jdou do finále • Trump vs. Biden: volby prezidenta USA jdou do finále • Příběh Čecha, který promluvil do historie USA

Dle IT NEWTON a ANOPRESS. Reportáže odvysílané 3.11. mají v databázích identické názvy.

TABULKA č. 9 Přehled názvů reportáží k předvolební kampani v USA (TV Prima)

TV PRIMA, pořad <i>Hlavní zprávy</i> přehled názvů reportáží k předvolební kampani v USA (15.10.-3.11.)	
říjen	
15.	<ul style="list-style-type: none"> • Češi žijící v USA o volbách • Prezidentské volby v USA
16.	<ul style="list-style-type: none"> • Prezidentská debata Trumpa • Prezidentská debata Bidena
17.	<ul style="list-style-type: none"> • Washington během pandemie
18.	<ul style="list-style-type: none"> • Prezidentské volby v USA
19.	<ul style="list-style-type: none"> • Volby v USA
20.	<ul style="list-style-type: none"> • Volby v USA
21.	---
22.	<ul style="list-style-type: none"> • Prezidentská kampaň v USA
23.	<ul style="list-style-type: none"> • Druhá prezidentská debata
24.	<ul style="list-style-type: none"> • Donald Trump odvolil
25.	<ul style="list-style-type: none"> • Obama se pustil do Trumpa
26.	<ul style="list-style-type: none"> • Skandály Bidena mladšího
27.	---
28.	<ul style="list-style-type: none"> • Chicago: Malé Česko v USA
29.	---
30.	<ul style="list-style-type: none"> • Floydovo město před volbami
31.	<ul style="list-style-type: none"> • Volby v USA • Farmáři v USA před volbami
listopad	
1.	<ul style="list-style-type: none"> • Volby v USA • Koho budou volit v Detroitu?
2.	<ul style="list-style-type: none"> • Boj o Bílý dům • Trump vs. Biden
3.	<ul style="list-style-type: none"> • Volební den v USA • Nervozita v USA • Prezidentské volby v USA • Koho slavní volí v USA

Dle IT NEWTON a ANOPRESS.